

**AKCINĖ BENDROVĖ
„LIETUVOS JŪRŲ LAIVININKYSTĖ“**

**2011 m.
METINIS PRANEŠIMAS**

Klaipėda, 2012 m. sausis

Turinys

I. BENDRA INFORMACIJA APIE BENDROVĘ	37
1.1. Metinio pranešimo ataskaitinis laikotarpis.....	37
1.2. Bendrovės kontaktiniai duomenys.....	37
1.3. Bendrovės akcininkai	37
1.4. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais.....	38
1.5. Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose	38
1.6. Įstatinio kapitalo struktūra	38
1.7. Informacija apie vertybinių popierių perleidimo apribojimus.....	38
1.8. Informacija apie balsavimo teisių apribojimus.....	38
II. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VEIKLĄ	39
2.1. Bendrovės misija, veiklos strategija ir tikslai.....	39
2.2. Bendrovės veikla, teikiamos paslaugos	39
2.3. Bendrovės veiklos rinkos ir konkurentai	42
2.4. Bendrovės klientai ir pagrindinės jų grupės	45
2.5. Su personalo klausimais susijusi informacija	46
2.6. Su aplinkosauginiais klausimais susijusi informacija	49
2.7. Finansinių metų įvykiai, turintys esminės reikšmės bendrovės veiklai.....	50
2.8. Bendrovės investiciniai projektai.....	55
2.8.1. Investicijos į ilgalaikį turtą per ataskaitinius metus.....	55
2.8.2. Didžiausi vykdomi ir planuojami finansiniai projektai	55
2.9. Įmonės veiklos planai ir prognozės	55
2.10. Bendrovės būklės, veiklos vykdymo įvertinimas.....	59
2.11. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų apibūdinimas (SWOT analizė).....	60
2.12. Finansinės rizikos valdymo priemonės	61
2.13. Filialai ir atstovybės	61
2.14. Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos	61
2.15. Bendrovės tyrimai ir plėtros veikla	62
2.16. Bendrovės vykdomos socialinės iniciatyvos ir politika	62
2.17. Informacija apie skaidrumo politikos nuostatų laikymąsi	62
3. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS AKCIJAS IR AKCININKUS	63
3.1. Bendrovės akcininkų teisės.....	63

3.2. Akcininkų tarpusavio susitarimai	63
3.3. Savų akcijų įsigijimas	64
3.4. Dividendų politika	64
4. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMO ORGANUS.....	64
4.1. Stebėtojų taryba	64
4.2. Valdyba	65
4.3. Vadovybė	67
4.4. Kita informacija apie valdymo organus.....	67
4.5. Bendrovės įstatų keitimo tvarka	68
5. KITA INFORMACIJA APIE BENDROVĖ.....	68
5.1. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudarytus žalingus sandorius.....	68
5.2. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją	68

I. BENDRA INFORMACIJA APIE BENDROVĘ

1.1. Metinio pranešimo ataskaitinis laikotarpis

Metinis pranešimas parengtas už 2011 ataskaitinius metus. Kartu su metiniu pranešimu bendrovė parengė 2011 metų finansinių ataskaitų rinkinį, kurį sudaro finansinės būklės ataskaita, bendrųjų pajamų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, finansinių ataskaitų pastabos (aiškinamasis raštas). Šiame pranešime AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ dar gali būti vadinama įmone, bendrove, emitentu, LJL.

1.2. Bendrovės kontaktiniai duomenys

1 lentelė

Pavadinimas	Akcinė bendrovė "Lietuvos jūrų laivininkystė" (angl. Public Company "Lithuanian Shipping Company")
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Iregistravimo data ir vieta	2001 m. birželio 27 d., Klaipėda
Įmonės kodas	110865039, ankstesnis įmonės kodas 1086503
Buveinės adresas	Malūnininkų g. 3, Klaipėda
Telefono numeris	+ 370 46 393 105
Fakso numeris	+ 370 46 393 119
Elektroninio pašto adresas	info@ljl.lt
Interneto svetainės adresas	www.ljl.lt

1.3. Bendrovės akcininkai

2011 m. lapkričio 16 d. bendrovėje buvo 2378 akcininkai. Akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus bendrovės įstatinio kapitalo pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė

Pavadinimas	Kodas	Adresas	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (%)
DFDS TOR LINE A/S	LJL1419471	Sundkrogsgade 11, DK-2100 Kopenhaga	11.108.420	5,53
LR SUSISIEKIMO MINISTERIJA	188620589	GEDIMINO PR. 17, VILNIUS	113.833.000	56,66
SWEDBANK AS (ESTONIA)	10060701	LIIVALAIA 8, 15040 TALLINN, ESTONIA, TALLINN	11.360.607	5,65

Bendrovės akcijos suteikia jos savininkams (akcininkams) vienodas teises. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų turtinės ir neturtinės teisės ir jų įgyvendinimas numatytas bendrovės įstatuose, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

Valstybei priklauso 56,66 proc. akcijų, jas valdo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

1.4. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2002 m. lapkričio 1 d. AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” pasirašė vertybinių popierių aptarnavimo sutartį su UAB FMI “Jūsų tarpininkas” (vėliau AB FMI “SNORAS - Jūsų tarpininkas”, A. Mickevičiaus g. 29-3, 44245 Kaunas). AB FMI “SNORAS - Jūsų tarpininkas” reorganizavus prijungimo būdu, 2010 m. kovo 31 d. visas AB FMI “SNORAS - Jūsų tarpininkas” teises ir pareigas perėmė AB FMI „Finasta” (kodas 122570630, buveinė Maironio g. 11, Vilniuje, tel. 1813, el. paštas info@finasta.com), toliau tęsianti sutartinius įsipareigojimus ir tvarkanti AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” vertybinių popierių apskaitą.

1.5. Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Nuo 2001 m. liepos 09 d. 200.901.296 vieno lito nominaliosios vertės paprastosios vardinės AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” akcijos kotiruojamos NVPB (Nacionalinė Vertybinių Popierių Birža), vėliau VVPB (Vilniaus vertybinių popierių birža) einamajame prekybos sąraše. VVPB valdybai 2007 m. gegužės 18 d. patvirtinus AB “Vilniaus vertybinių popierių birža” prekybos taisyklių pakeitimus, einamasis vertybinių popierių sąrašas pakeistas į Papildomąjį prekybos sąrašą. Naujas biržos pavadinimas – AB NASDAQ OMX Vilnius.

2005 m. gegužės 30 d. įsigaliojus naujoms Vilniaus vertybinių popierių biržos taisyklėms, tiesioginiai sandoriai skaičiuojami kaip automatinio įvykdymo sandoriai (1 priedas), kartu su kitais centrinės rinkos sandoriais. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais už biržos ribų yra 2 priede.

Prekyba emitento vertybiniais popieriais kitose biržose ar kitose organizuotose rinkose nevykdoma.

Nėra pateikta trečiosios šalies oficialaus pasiūlymo įsigyti emitento vertybinių popierių.

Emitentas nėra pateikęs oficialaus pasiūlymo įsigyti trečiosios šalies išleistų vertybinių popierių.

1.6. Įstatinio kapitalo struktūra

Įstatinio kapitalo dydis yra lygus visų pasirašytų bendrovės akcijų nominalių verčių sumai.

Bendrovės įstatinis kapitalas lygus 200.901.296 litams.

Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 200.901.296 lito nominalios vertės akcijas.

Visos Bendrovės akcijos yra vienos klasės – paprastosios vardinės akcijos.

ISIN kodas – LT0000125999.

VP Išleidimo į viešąją vertybinių popierių apyvartą būdas – reorganizavimo.

1.7. Informacija apie vertybinių popierių perleidimo apribojimus

Vertybinių popierių perleidimo apribojimų nėra

1.8. Informacija apie balsavimo teisių apribojimus

Balsavimo teisių apribojimų nėra.

II. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VEIKLĄ

2.1. Bendrovės misija, veiklos strategija ir tikslai

Bendrovės misija – teikti kokybišką ir saugią krovinių pervežimo jūromis ir laivyno valdymo paslaugą, tenkinant akcininkų ir partnerių turinius interesus.

Bendrovės strateginiai tikslai:

1. *Augimas:*
 - Investicijos laivyno atnaujinimui.
 - Naujų rinkų paieška.
2. *Nepriekaištinga reputacija:*
 - Užtikrintas veiklos skaidrumas.
 - Kruopšti ir pažangi finansinių rodiklių analizė.
3. *Pateisinti akcininkų ir partnerių finansinius lūkesčius.*
 - Pajamų didinimas operuojant laivais patiems ir dirbant tiesiogiai su krovinių brokeriais.
 - Griežta biudžeto ir sąnaudų kontrolė.
 - Prevencinė laivų techninio valdymo politika.
4. *Darbo efektyvumo didinimas:*
 - Bendrovės veiklos optimizavimas.
 - Žmogiškųjų išteklių valdymo stiprinimas.

2.2. Bendrovės veikla, teikiamos paslaugos

Pagrindinė bendrovės veikla – jūrų ir pakrančių vandens transportas. Bendrovės veiklos objektas aprašytas 2010 m. balandžio 30 d. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ visuotinio akcininkų susirinkime patvirtintuose bendrovės įstatuose. Veiklos kodas atitinka Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje nurodytus veiklos kodus.

2011 m. pabaigoje bendrovėje dirbo 11 laivų (žr. 3 lentelė):

3 lentelė.

Pagrindinė informacija apie laivus.

Nr.	Laivas	Pastatymo metai	DWT
1	Asta	1996	5820
2	Audrė	1997	5820
3	Akvilė	1997	5820
4	Daina	1998	5820
5	Alka	1994	7346
6	Skalva	1985	9498
7	Raguva	1995	16883
8	Deltuva	1994	16906
9	Romuva	1998	17504
10	Voruta	1998	17504
11	Venta	1995	24202

Astos tipo laivų grupė. Ją sudaro Asta, Audrė, Akvilė ir Daina. Tai laivai, kuriems šiuo metu sunkiausia konkuruoti rinkoje dėl ekonominiu požiūriu mažai efektyvaus greičio ir didelio degalų suvartojimo. Dažniausiai šie laivai yra įdarbinami pagal *time-charter* sutartis už šiek tiek mažesnę frachto normą.

Motorlaivis Alka yra specializuotas medienos krovinių gabenimui. Laivo tonažas gana didelis tokiai krovinių rūšiai, kuro sąnaudos taip pat aukštos, tačiau ir šiame krovinių segmente bendrovė turi savo nišą. Šis laivas labai jautrus bet kokiems rinkos pokyčiams.

Motorlaivis Skalva – optimalios konstrukcijos laivas daliniam krovinių pervežimui, tačiau dėl didelio amžiaus nukenčia laivo konkurencingumas, t.y. įmonė priversta skirti daugiau lėšų šio laivo palaikymui ir remontui.

Likę motorlaiviai, t.y. *Raguva, Deltuva, Romuva, Romuva bei Venta* sudaro laivų grupę, kuri šiai dienai generuoja didžiausias pajamas ir rodo geriausias rezultatus, lyginant pagal krovinių srautų, klientų pastovumą, frachtų dyžius. Jų užimamas segmentas mažiau jautrus rinkos pokyčiams, pajamų ir kaštų santykis lengviau prognozuojamas, pelno maržos didesnės. Todėl į šią laivų grupę bendrovė ketina labiausiai orientuotis ateityje.

4 lentelėje pateiktas krovinių laivų panaudojimo ir vežtų krovinių kiekio pokyčiai 2009-2011 metais. Matome, kad analizuojamu laikotarpiu sumažėjo tiek laivų skaičius, tiek jų dedveitas bei vežtų krovinių kiekis. Per ataskaitinius metus, lyginant su praėjusiais metais, esminiai yra tik vežtų krovinių srauto sumažėjimo pokyčiai (-3,5 proc.), kurie siejami su bendra situacija pasaulio ekonomikoje.

4 lentelė.

Krovinių laivų panaudojimas ir vežtų krovinių kiekis per metus

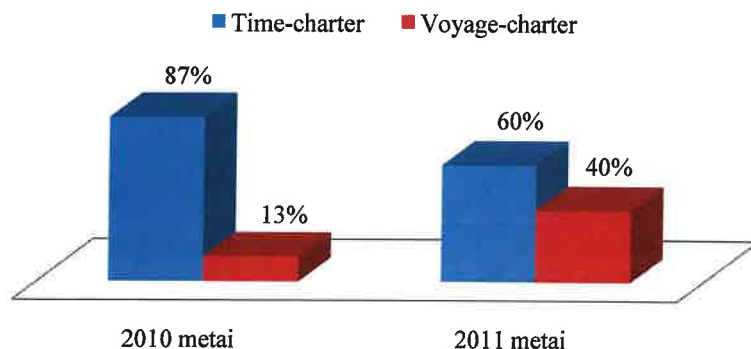
Rodiklio pavadinimas	2009 m.	2010 m.		2011 m.	
	Reikšmė	Reikšmė	Pokytis	Reikšmė	Pokytis
Dirbusių laivų sk.	12,6	10	-20,6%	10,3	+3%
Jų dedveitas, tūkst. t	154,6	135,17	-12,6%	133,4	-1,3%
Vežta krovinių, tūkst. t	1491	1429	-4,2%	1379	-3,5%

Laivais gabenamų krovinių pasaulinė rinka apytiksliai suskirstyta taip: 30 proc. krovinių pervežama linijose dirbančiais laivais, 70 proc. krovinių atitenka trampiniams laivams, t.y. ne linijiniams laivams. Trampinių laivų segmente dirbantys laivų savininkai įdarbina laivus pagal ilgalaikes (angl. *time-charter*) arba reiso (angl. *voyage-charter*) nuomos sutartis. 5-7 proc. trampinių laivų įdarbinami ieškant krovinių laisvoje rinkoje (angl. *SPOT market*).

Bendrovė siekia išlaikyti optimaliausią laivų įdarbinimo rinkoje ilgalaikių ir trumpalaikių sutarčių balansą. Ilgalaikės sutartys užtikrina stabilumą, garantuoja planuojamus pinigų srautus. Trumpalaikės – leidžia jausti rinkos judėjimą ir padidina galimybę uždirbti daugiau iš tam tikru laikotarpiu šoktelėjusių frachto tarifų.

2011 metais 7 bendrovės laivai dirbo pagal ilgalaikes sutartis ir pervežė krovinius tų frachtavimo kompanijų, kurios turi kontraktus su krovinių tiekėjais arba valdo krovinių srautus. Likusiems keturiems laivams (Venta, Voruta, Romuva, Alka) LJJ laivyno frachtavimo ir valdymo dalinio darbuotojai patys ieškojo krovinių laisvoje rinkoje.

Pardavimai pagal grupes 2010-2011 m.

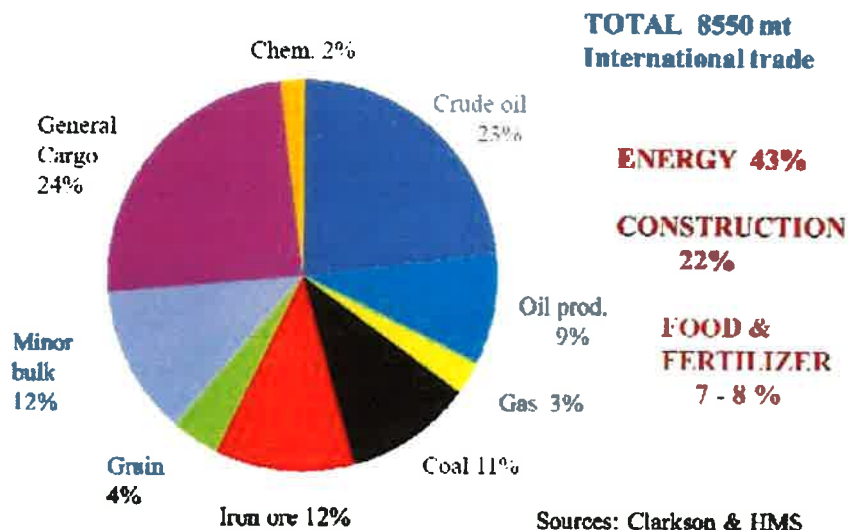

Palyginus 2010-2011 metų pardavimų struktūrą, matosi, kad ženkliai išaugo *voyage-charter* sutarčių pardavimų dalis: nuo 13 proc. 2010 metais iki 40 proc. 2011 metais (žr. 1 paveikslas). Šiam pasikeitimui įtaką padarė dvi pagrindinės priežastys:

1. dėl intensyvėjančios konkurencijos *time-charter* tarifų ženklus sumažėjimas tam tikriems laivams;
2. galimybė uždirbti daugiau ieškant krovinių laisvoje rinkoje.

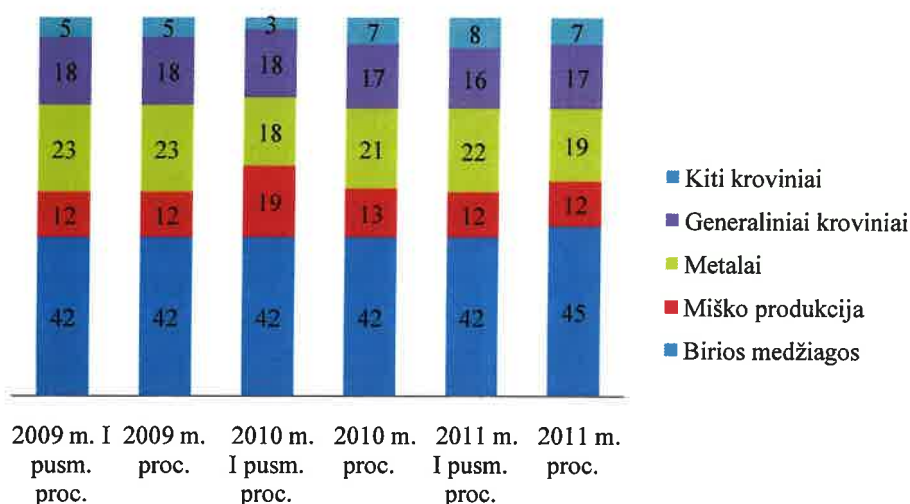
Laivybos keliais vežami įvairūs kroviniai. Pagrindinius krovinių srautus sudaro energetinių resursų (43 proc.), statybos medžiagų (22 proc.), maisto ir trąšų (7-8 proc.) pervežimai (žr. 2 paveikslas):

WORLD SEABORNE TRADE 2010

Bendrovės laivai gali gabenti apie 65 proc. visų pasaulio krovinių rūšių, t.y. generalinius krovinius, grūdus, anglį, geležies rūdą, cheminius produktus. Pervežamų krovinių struktūra pateikta 3 paveiksle:

Pervežtų krovinių rūšys 2009-2011 m.

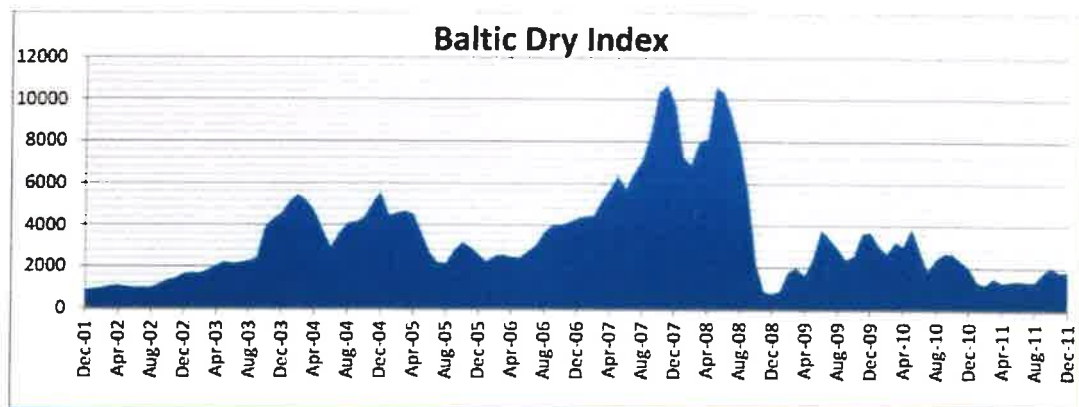
Didžiąją dalį krovinių srautų sudaro birūs kroviniai bei metalai (iš viso 64 proc.). Esminių pasikeitimų analizuojamu laikotarpiu nėra.

2.3. Bendrovės veiklos rinkos ir konkurentai

Bendrovės pagrindinės veiklos rinkos yra šios:

1. Trans-Atlantic rinka, kurioje iš Europos į JAV, Lotynų ir Pietų Ameriką gabenami plieno ir spalvotųjų metalų, ferolydinių, trąšų kroviniai. Atgalinių reisų krovinių srautus sudaro grūdai, anglis, aliuminis, fluoritas.
2. Šiaurės Europos-Šiaurės Afrikos rinka, kurioje iš Šiaurės Europos ir Skandinavijos šalių į Viduržemio jūros pakrantės šalis gabenami žaliavinės ir pjautinės medienos, popieriaus kroviniai. Atgalinių reisų krovinių srautus sudaro trąšos, rūda, plieno ritiniai ir mineralai.
3. Karibų rinka, kurioje tarp JAV ir Karibų jūros bei Centrinės Amerikos šalių gabenami įvairūs kroviniai.

Finansinė krizė palietė visus verslo regionus ir ekonomikos sritis, taip pat ir laivybos sektorių. *Baltic Dry Index* (toliau BDI), atspindintis sausakrūvių laivų rinkos pokyčius. 4 paveiksle pateikta BDI kitimo tendencija 2001-2011 metais. Aukščiausiam verslo ciklo stadijos taške 2007-2008 metais BDI viršijo 10000 punktų ribą 2011 metais vos pasiekta 2000 punktų riba. Tikimasi, kad BDI dabar yra stabilizacijos fazėje ir artimiausiu metu nebeturėti kristi. Šis periodas turėtų užtrukti ir 2012 metais, dėl to ženklesnio rinkos atsigavimo nesitikima. Šis laikotarpis pasižymi ir teigiamais aspektais, nes kaip tik šiuo metu naujas laivynas keičia senąjį, ypač seni laivai išimami iš rinkos ir utilizuojami.

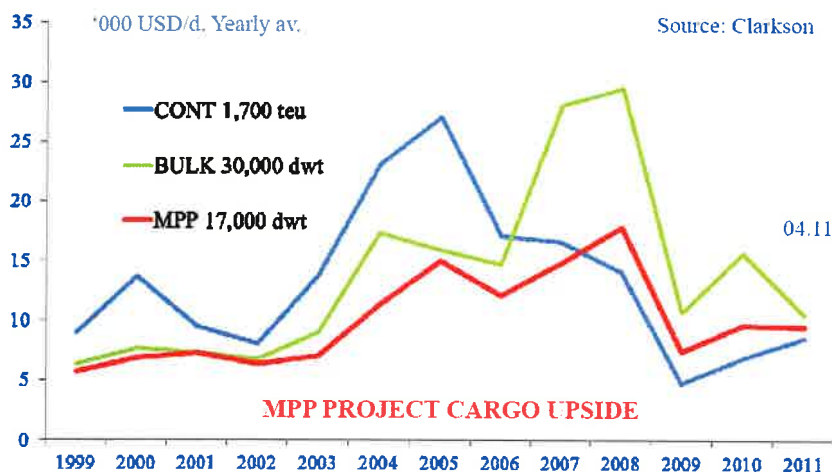
Šaltinis: Athenian shipbrokers S.A.

BDI pokyčius atspindi frachtų maržų kitimo tendencijos (5 paveikslas).

Bendrovė priklauso daigafunkcinių laivų rinkos segmentui (angl. *multipurpose ships* arba *MPP*) ir kaip rodo žemiau esantis paveikslas laivų frachtai šiame segmente buvo bene stabiliausi. Tam įtaką darė laivų „lankstumas“, t.y. jų konstrukcinės ypatybės ir techninė charakteristika, kroviniai kranai, tvindakai triumuose, gebėjimas talpinti įvairius krovinius, skirtus laivybai mažai pritaikytiems uostams, ir užtikrintas kroviny atgaliniam reisui.

5 paveikslas

MPP Market More Robust. 1-year T/C Rates

MPP PROJECT CARGO UPSIDE

Hammer Maritime Strategies

November 2011

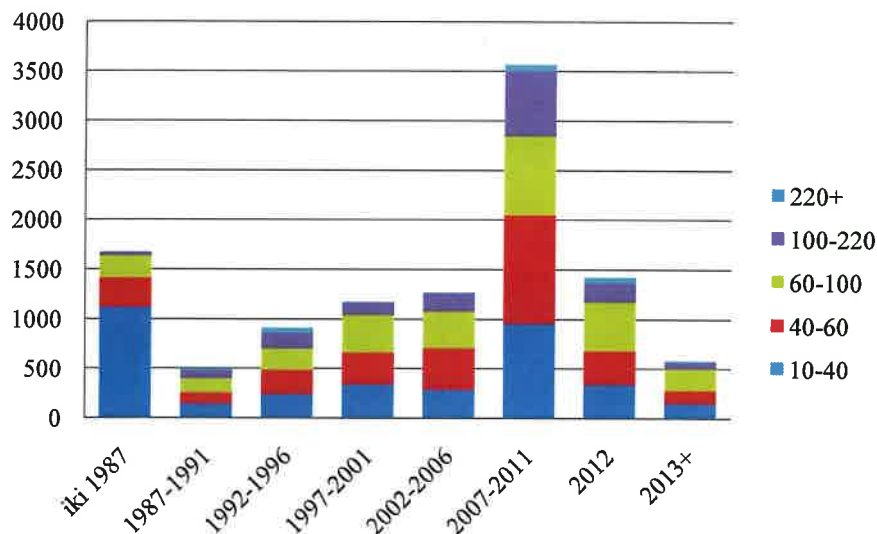
Dominuojantys veiksniai 2011 metų frachtų ir laivybos rinkos kritimui buvo:

- Naujo tonažo laivų perteklius rinkoje. Iki 2011 metų pabaigos įmonės rinkos laivų 10-39,999 DWT (angl. *Handysize*) sektorių papildė 231 laivas arba 7,413.292 tūkst. DWT.
- Labai žemas laivų suardymo skaičius. 2011 metų pabaigoje utilizuoti 96 laivai arba 202,233 tonų DWT. Tonažo perteklius – 135 laivai arba 4,998.796 tūkst. DWT.
- Laivų konversija. Kritus konteinerių rinkai kai kurie laivai buvo perdaryti į konvencinius sausakrūvius.
- Laivų išvedimas iš eksploatacijos (angl. *lay-up*).

2007-2008 metais, kai laivų frachtai buvo didžiausi, buvo užsakyta labai daug naujų laivų. Šie laivai rinką pasiekė 2010-2011 metais, kai rinka išgyveno nuosmukį. Šis periodas buvo sudėtingiausias didžiausių laivų rinkai. Analizuojant 6 paveiksle pateiktus duomenis, galima daryti išvadą, kad 10-40 tūkst. DWT laivai rinkos svyravimus išgyveno lengviau ir ateityje šis rinkos segmentas turės didžiausią potencialą augti, nes būtent šiame segmente egzistuoja seniausias laivynas, t.y. apie 36 proc. laivų yra senesni nei 25 metai ir artimiausiu metu turėtų būti išimti iš rinkos (žr. 6 paveikslas). 2012-2013 rinką dar turėtų pasiekti 491 laivas, tačiau po 2014 ir vėlesniems metams užsakymai yra labai maži.

6 paveikslas

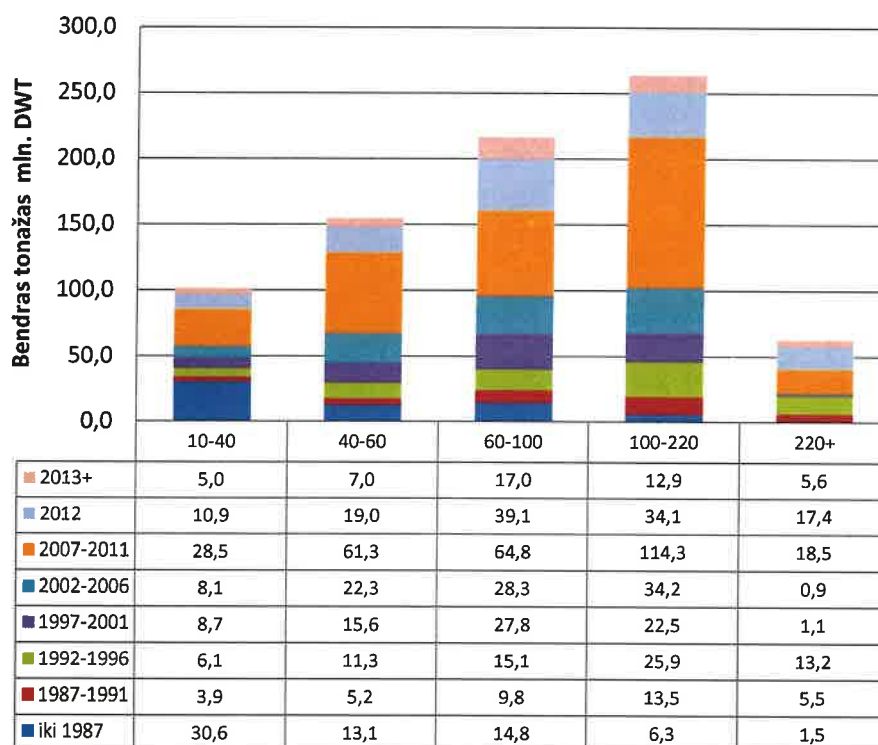
**Bendras pasaulio laivų skaičius pagal laivų amžių,
VNT**

Šaltinis: The world Bulk Carriers fleet, end of October, 2011, SSY.

Pagal bendrą laivų tonažą pavaizduotą 7 paveiksle, 10-40 tūkst. DWT laivų rinkoje yra mažiausiai, ir kaip pagal laivų skaičių, taip ir pagal bendrą laivų tonažą šiame segmente egzistuoja seniausias laivynas, o bendras 2012-2013+ metų laikotarpiu pasieksiantis naujų laivų mln. DWT mažiausias lyginant su kitais laivais (9,5 proc. nuo bendro naujo laivų mln. DWT). Be to, lėtėjanti ekonomika sąlygoja didesnę mažesnių laivų paklausą. Dėl to ši verslo niša turi didžiausią potencialą.

Bendras pasaulio sausakrūvių laivų tonažas pagal laivų amžių, MDWT

Šaltinis: The world Bulk Carriers fleet, end of October, 2011, SSY.

Kitas šio segmento privalumas yra tai, kad jame nėra stambių kompanijų, kurios valdytų didžiąją rinkos dalį. Tose rinkose, kuriose krovinius gabena bendrovė, dažniausiai operuojama 4-7 tokio dydžio kaip LJL laivais ir tai leidžia šioje rinkoje egzistuojančią konkurenciją įvardinti kaip „idealiai konkurencingą“. Pagrindiniai bendrovės konkurentai, turintys panašaus tipo ir amžiaus laivus, yra šie (duomenys pagal brokerių pateiktą informaciją ir Pasaulio laivų registrą):

1. “Wagenborg” – Olandija, 16 15000-20000 DWT MPP brangių ir specialiai sukomplektuotų laivų, kurie gali gabenti konteinerius, nestandartinius krovinius;
2. “BBC Chartering” – Vokietija, 23 15000-25000 DWT MPP laivai, kurie gali gabenti nestandartinius, stambaus gabarito ir didelio svorio krovinius;
3. “Spliethoff” – Olandija - 28 15000-20000 DWT MPP laivai, kurie gali gabenti konteinerius, nestandartinius ir pusiau sunkius krovinius;
4. “Hansa Heavy Lift”, Vokietija – 12 15000-17000 DWT MPP laivų, kurie gali gabenti nestandartinių gabaritų ir svorio krovinius.
5. Hellas Marine Services Ltd – 8 18000 DWT laivai, kurie labai panašūs į bendrovės turimus laivus.

Kitos bendrovės gabena krovinius tose rinkose, kuriose nedirba bendrovė ir todėl nelaikomos konkurentėmis.

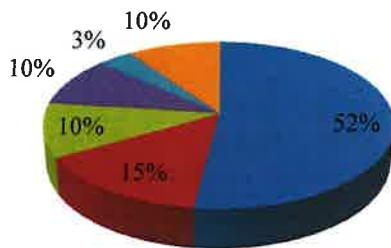
2.4. Bendrovės klientai ir pagrindinės jų grupės

Pagrindiniai bendrovės klientai – frachtuotojai, su kuriais bendrovė dirba pagal ilgalaikes *time-charter* sutartis. Žemiau pateiktuose grafikuose pateiktas klientų struktūros pokytis 2010-2011 metais. Dėl konfidencialumo priežasčių nepateikti įmonių pavadinimai, tačiau matoma bendra pokyčių tendencija. 2010 metais įmonė turėjo 13 klientų, iš kurių 4 sudarė 87 proc. visų pardavimų.

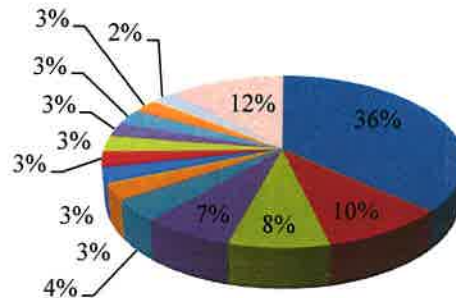
2011 metais bendradarbiauta su 28 klientais, iš kurių 4 pagrindiniai sudarė 61 proc. pardavimų. Šiems pokyčiams įtaką darė pardavimų strategijos pakeitimas, nes pereita dirbti prie *voyage-charter* sutarčių, bei bendras rinkos persiskirstymas. Tai galima vertinti kaip teigiamą pokytį, nes bendrovė labiau diversifikavo klientų portfelį ir yra mažiau priklausomą nuo keleto stambiausių klientų.

8,9 paveikslai

Klientų struktūra 2010 metais

Klientų struktūra 2011 metais

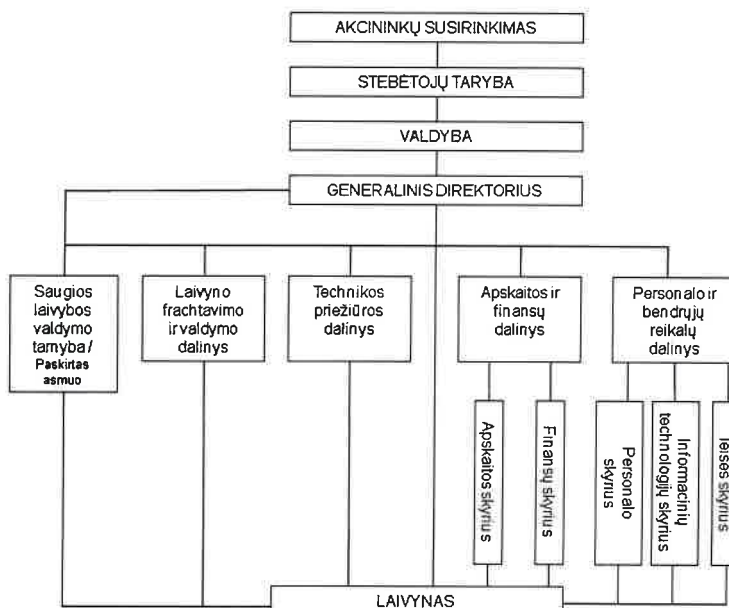
Įmonėje klientus galima grupuoti pagal sutarčių tipą, t.y. skirstyti į *time-charter* ir į *voyage-charter* klientus. 2011 m. *time-charter* sudarė 62 proc. (29 proc. mažiau nei 2010 m.), *voyage-charter* – 38 proc klientų.

2.5. Su personalo klausimais susijusi informacija

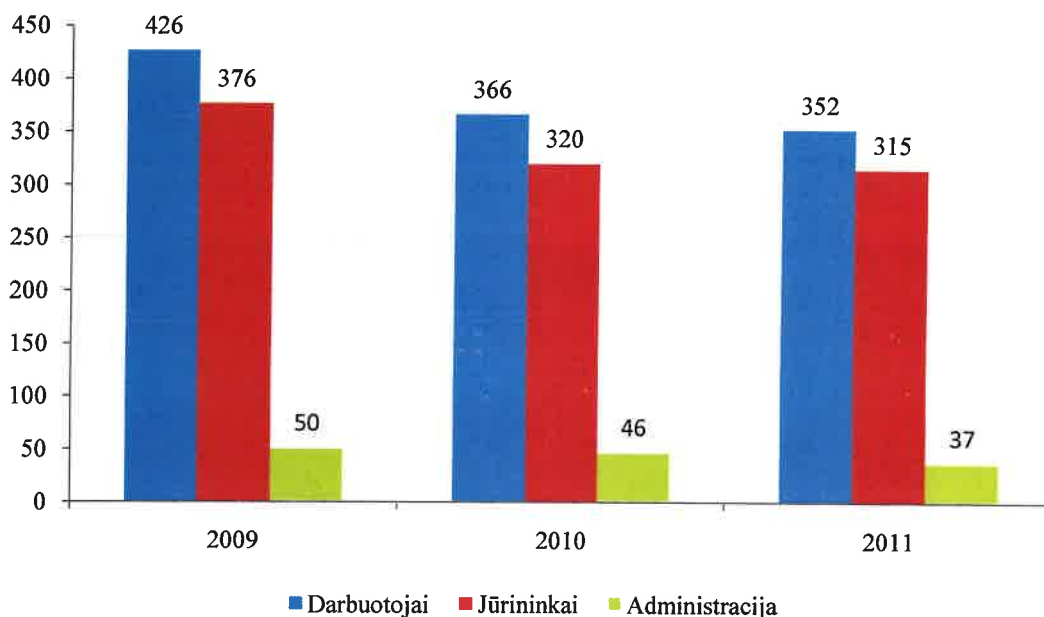
Ataskaitinių metų pabaigos organizacijos struktūra pateikta 10 paveiksle.

10 paveikslas.

Organizacijos struktūra.

Darbuotojų skaičiaus pokytis 2009-2011 m.

Lyginant 2009 ir 2010 metus jūrininkų skaičius sumažėjo 14,9 proc. (56 darbuotojais) ir tai iš esmės įtakojo bendrą darbuotojų skaičiaus mažėjimo tendenciją (-14,1 proc.) (žr. 11 paveikslas). 2010 metais buvo parduoti 2 laivai, be to, siekdamą optimizuoti laivyno darbą, bendrovė atsisakė dalies jūrininkų, efektyviau paskirstydama darbo funkcijas. Administracijos darbuotojų 2010 metais sumažėjo 8 proc. (4 darbuotojais) dėl laivyno sumažėjimo ir organizacijos struktūros pertvarkymo.

Lyginant ataskaitinių metų bendrąjį darbuotojų skaičių su 2010 metais, esminių pokyčių nebuvo (sumažėjo 3,8 proc.). Jūrininkų skaičius keitėsi nedaug, - sumažėjo 5 darbuotojais, administracijos darbuotojų sumažėjo 19,6 proc. ir tai nulėmė veiklos efektyvumo didėjimą, nes bendrovė sugebėjo valdyti tokio pat dydžio laivyną mažesniu administracijos darbuotojų skaičiumi, t.y. efektyvino bendrovės veiklą. Administracijos darbuotojų dalis nuo bendro darbuotojų skaičiaus: 2009 m. – 11,7proc., 2010 m. – 12,6 proc., 2011 m. – 10,5 proc.

Darbuotojų grupavimas:

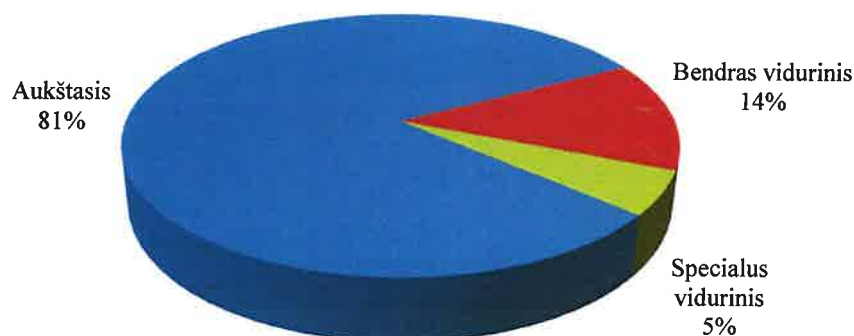
1. Pagal išsilavinimą:

5 lentelė.

Bendrovės darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2009-2011m.

Išsilavinimas	Darbuotojų procentas		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Aukštasis	31,4	32,1	32,6
Aukštesnysis	1,9	2,5	2,2
Bendras vidurinis	27,6	26,6	29,0
Jūreivystės mokykla	9,0	9,6	9,2
Specialus vidurinis	30,1	29,2	27,0

Kranto darbuotojų išsilavinimo pasiskirstymas 2011.12.31

5 lentelės duomenimis, darbuotojų su aukštesniu išsilavinimu dalis sudaro trečdalį visų darbuotojų ir analizuojamu laikotarpiu iš esmės nesikeitė (didėjo apie 0,5 proc. per metus). Kitų svarbių pokyčių nebuvo. 12 paveiksle pavaizduotas kranto darbuotojų išsilavinimo pasiskirstymas pagal kurį net 81 proc. darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą.

2. Pagal bendrą priskaitymų darbuotojams fondą:

6 lentelė

Darbuotojų grupė	Metinis priskaitymų darbuotojams fondas, LTL				
	2009 m.	2010 m.		2011 m.	
	Suma, Lt	Suma, Lt	Pokytis, proc.	Suma, Lt	Pokytis, proc.
Vadovai	663.830	704.153	6,07	807.419	14,67
Specialistai	4.084.995	3.693.305	-9,59	3.311.590	-10,34
Darbininkai	7.357.837	5.943.366	-19,22	5.881.221	-1,05
Viso	12.106.662	10.340.824	-14,59	10.000.230	-3,29

Bendras metinis priskaitymų darbuotojams fondas mažėjo kasmet. Ženklesnis pokytis užfiksuotas lyginant 2010 ir 2009 metus, kai priskaitymai darbuotojams sumažėjo 14,59 proc. Tai iš esmės įtakojo darbuotojų skaičiaus kitimo tendencija, nes buvo atsisakyta 14,1 proc. darbuotojų. Ataskaitiniais metais priskaitymai darbuotojams sumažėjo 3,29 proc., nes efektyvinant bendrovės veiklą buvo atsisakyta dar keleto etatų.

3. Pagal vidutinį sąraše esančių darbuotojų skaičių ir vidutinį uždarbį:

7 lentelė

Darbuotojų grupė	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius			Vidutinis mėnesinis uždarbis, LTL		
	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.
Vadovai	9,0	9,0	9,3	6.755	6.275	6.793
Specialistai	206,0	173,0	157,2	2.836	2.792	3.034
Darbininkai	181,0	163,0	153,2	1.849	1.753	1.862
Viso	396,0	345,0	310,5	2.470	2.388	2.492

Bendras vidutinis mėnesinis uždarbis ataskaitiniais metais padidėjo 4,4 proc. lyginant su 2010 m., daugiausia dėl išaugusio specialistų kategorijos darbo užmokesčio dydžio.

4. Pagal vidutinius darbo užmokesčio dydžius padaliniuose:

8 lentelė

Padalinys	Vidutinis mėnesinis uždarbis, LTL				
	2009 m.	2010 m.		2011 m.	
	Suma, Lt	Suma, Lt	Pokytis, proc.	Suma, Lt	Pokytis, proc.
Generalinio direktoriaus dalinys	6.449	9.372	45,32	6.142	-34,46
Laivyno valdymo dalinys	10.481	7.477	-28,66	6.129	-18,03
Laivyno priežiūros dalinys	4.952	5.031	1,60	6.606	31,31
Saugios laivybos valdymo tarnyba	5.358	4.647	-13,27	4.632	-0,32
Informacinių technologijų skyrius	4.959	3.621	-26,98	4.824	33,22
Apskaitos ir finansų dalinys	3.168	3.213	1,42	3.835	19,36
Personalo skyrius	2.217	2.268	2,30	3.068	35,27
Laivai	2.109	1.953	-7,40	2.038	4,35

Vidutinis mėnesinis uždarbis laivuose analizuojamu laikotarpiu keitėsi nežymiai. Didžiausi pasikeitimai fiksuojami kranto darbuotojų grupėje. 2010 m. priskaitymai generalinio direktoriaus daliniui išaugo tik dėl galutinio atsiskaitymo su prieš tai dirbusiu generaliniu direktoriumi. Didžiausias vidurkių mažėjimas užfiksuotas laivyno valdymo dalinyje, didžiausias augimas – laivyno priežiūros dalinyje ir personalo skyriuje.

2.6. Su aplinkosauginiais klausimais susijusi informacija

Pagal saugios laivų eksploatacijos valdymo ir apsaugos nuo užteršimo tarptautinio kodekso TSVK (angl. *ISM Code*) reikalavimus 2011 metais bendrovėje ir šešiuose jai priklausančiuose laivuose Lietuvos saugios laivybos administracijos inspektoriai atliko planinius patikrinimus. Laivams buvo pratęstas/atnaujintas Saugaus laivų valdymo liudijimas, o bendrovei naujam 5 metų laikotarpiui išduotas atnaujintas Atitikties Dokumentas. Esminių pastabų dėl aplinkosaugos laivuose nebuvo.

2011 metais bendrovės laivai aplinkosauginių incidentų nepatyrė, aplinka užteršta nebuvo, laivų eksploatacija vykdoma prisilaikant Tarptautinės taršos iš laivų prevencijos konvencijos MARPOL 73/78 reikalavimų.

2011 metais bendrovės laivams užsienio šalių uostuose uosto kontrolės inspektoriai pastabų dėl aplinkos apsaugos užtikrinimo neturėjo, laivai sulaikyti nebuvo ir prastovų nepatyrė.

Ataskaitiniais metais pradėti vykdyti ir tebevykdomi aplinkosauginiai projektai:

1. Nuo 2011 m. sausio 1 d. laivuose po remonto turi būti montuojama atskira sistema-vamzdynas / siurblys susikaupusių separuotų naftinių atliekų – šlamo išpumpavimui ir pridavimui į uostų priėmimo įrenginius. Tokia sistema buvo įrengta visuose 2011 m. remontuojamuose bendrovės laivuose.
2. Siekiant sumažinti NOx išmetimą, 2011 m. rugpjūčio 12 d. buvo patvirtintas MAN B&W variklių S50MC modernizavimo metodas (angl. *approved Method*) ir apie tai informuota Tarptautinė jūrų organizacija (IMO). Po 2012 m. rugpjūčio 12 d. pirmojo Tarptautinio atmosferos taršos prevencijos liudijimo (IAPP) atnaujinamojo patikrinimo (angl. *renewal survey*) laive turės būti instaliuota ši įranga pagal IMO patvirtintą variklių modernizavimo metodą. Tokio tipo varikliai yra ml „Raguva“, „Deltuva“, „Venta“. Jų variklių modernizaciją pagal „Approved Method“ reikės atlikti 2014-2015 metais. Orientacinė vieno variklio modernizavimo kaina būtų apie 10.000 EUR.

3. Nuo 2011 sausio 1 d. Tarptautinė jūrų organizacija patvirtino naujo pavyzdžio Operacijų su nafta registracijos žurnalą. Jis buvo pradėtas pildyti bendrovės laivuose.

2012-2014 m. laikotarpiu bus labai svarbūs ekologiniai veiksniai, nes įsigalios nauji Tarptautinės jūrų organizacijos MARPOL reikalavimai:

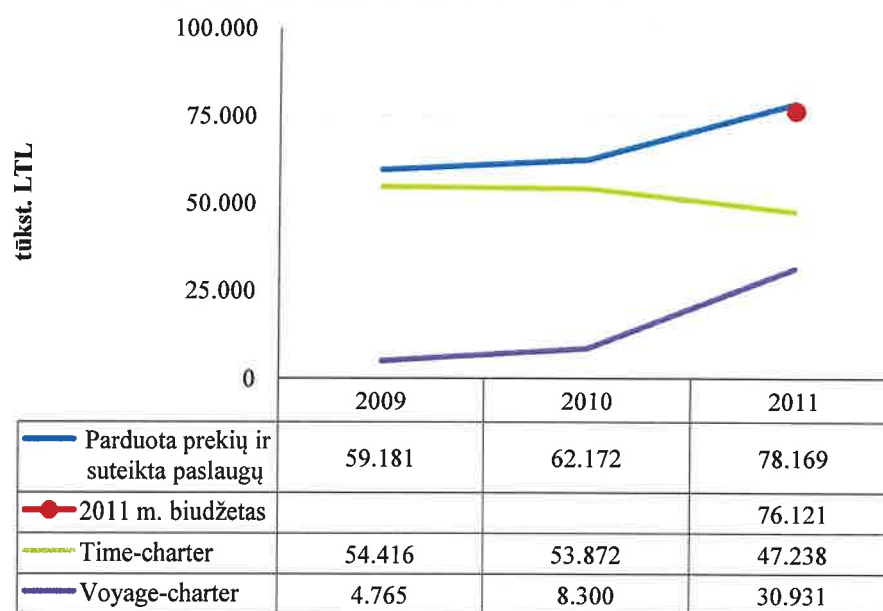
1. Nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. Šiaurės Amerikos emisijos kontrolės rajone sieros kiekis kuro sudėtyje neturės viršyti 1.0 proc.
2. Nuo 2012 m. sausio 1 d. pasauliniu mastu, kur netaikomi kiti apribojimai, sieros kiekis kuro sudėtyje neturės viršyti 3.5 proc. Šiuo metu leidžiamas kuro sieringumas tokiuose rajonuose yra 4.5 proc., tačiau toks kuras praktiškai beveik nenaudojamas. Nuo 2014 m. sausio 1 d. JAV valdos Karibų jūroje (Puerto Rico, Virgin Islands) paskelbtos ypatingos apsaugos rajonu. Plaukiojant šio rajono vandenyse po 2015 m. sausio 1 d. sieros kiekis kuro sudėtyje neturės viršyti 0.1 proc. Priklausomai nuo bunkeravimo uosto 1.0 proc. sieringumo kuras yra 20 – 50 USD už toną brangesnis negu 3.5 proc. sieringumo kuras.
3. Tikėtina, kad nuo 2013 m. sausio 1 d. įsigalios naujas reikalavimas dėl šiukšlių išmetimo, nurodant, kad visų šiukšlių išmetimas į jūrą draudžiamas, išskyrus tam tikras išlygas (maisto atliekos, krovinio likučiai, vanduo po triumų/denio plovimo, naudojant plovimo priemones). Keičiami reikalavimai šiukšlių tvarkymo planams, keičiasi Operacijų su šiukšlėmis registracijos žurnalo forma.
4. Tikėtina, kad po 2013 m. sausio 1 d. pirmojo atnaujinamojo ar tarpinio patikrinimo metu turės būti išduotas International Energy Efficiency Certificate, nes MEPC 62 sesijoje, siekiant mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išleidžiamų iš laivų kiekius, priimta nauja VI Priedo pataisa dėl efektyvaus energijos panaudojimo laivuose. Įvestas reikalavimas turėti laivuose Ship Energy Efficiency Management Plan (SEEMP). Tačiau Administracija gali nukelti tokio reikalavimo įsigaliojimą 4 metų laikotarpiui.

2.7. Finansinių metų įvykiai, turintys esminės reikšmės bendrovės veiklai

Norint objektyviai įvertinti bendrovės finansinę situaciją, pirmiausia analizuojami pardavimo pajamų pokyčiai. 13 paveiksle matome, kad 2009-2011 metais pardavimai augo: 2010 metais – 5 proc., 2011 – 25,7 proc. Šiam augimui daugiausia įtakos darė bendrovės sprendimas dalį laivų įdarbinti pagal *voyage-charter* sutartis, t.y. operuoti laivais patiems. Šį sprendimą padiktavo ir pati rinka, nes klientų siūlomi ilgalaikiai frachtų dydžiai neatitiko bendrovės lūkesčių. Ataskaitiniais metais tokiu būdu buvo įdarbinti 4 laivai. Atskirai parodytas *time-charter* ir *voyage-charter* pardavimų pokytis aiškiau iliustruoja šią situaciją, t.y. *time-charter* pajamų dalis mažėjo, o *voyage-charter* – augo.

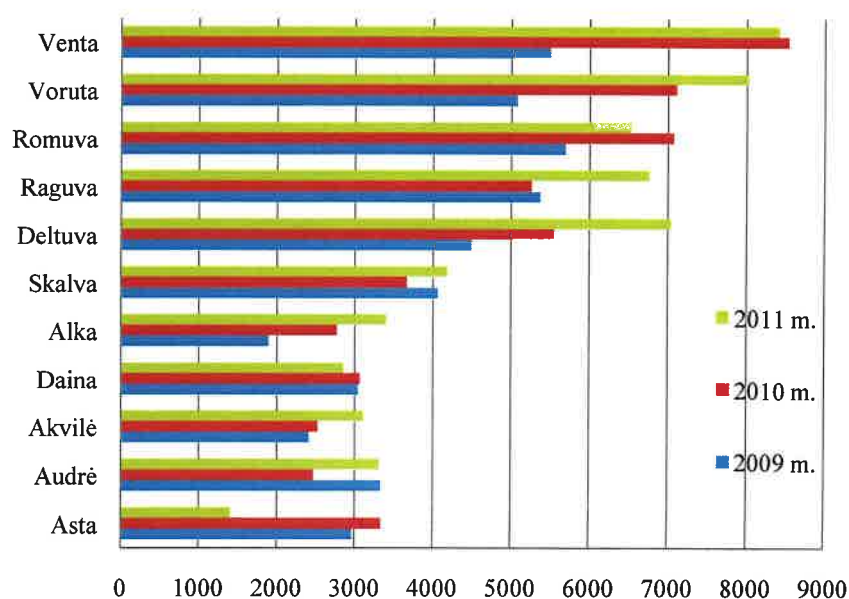
13 paveiksle pavaizduotas raudonas taškas – 2011 m. pardavimų biudžetas. Bendrovė pardavimų planą įvykdė ir jį viršijo. Tačiau šis rezultatas dėl sumažėjusių frachtų dydžių ir išaugusių sąnaudų vis tiek buvo nepakankamas, kad bendrovė metus pabaigtų planuotu rezultatu.

Pardavimo pajamų pokytis 2009-2011 metais.

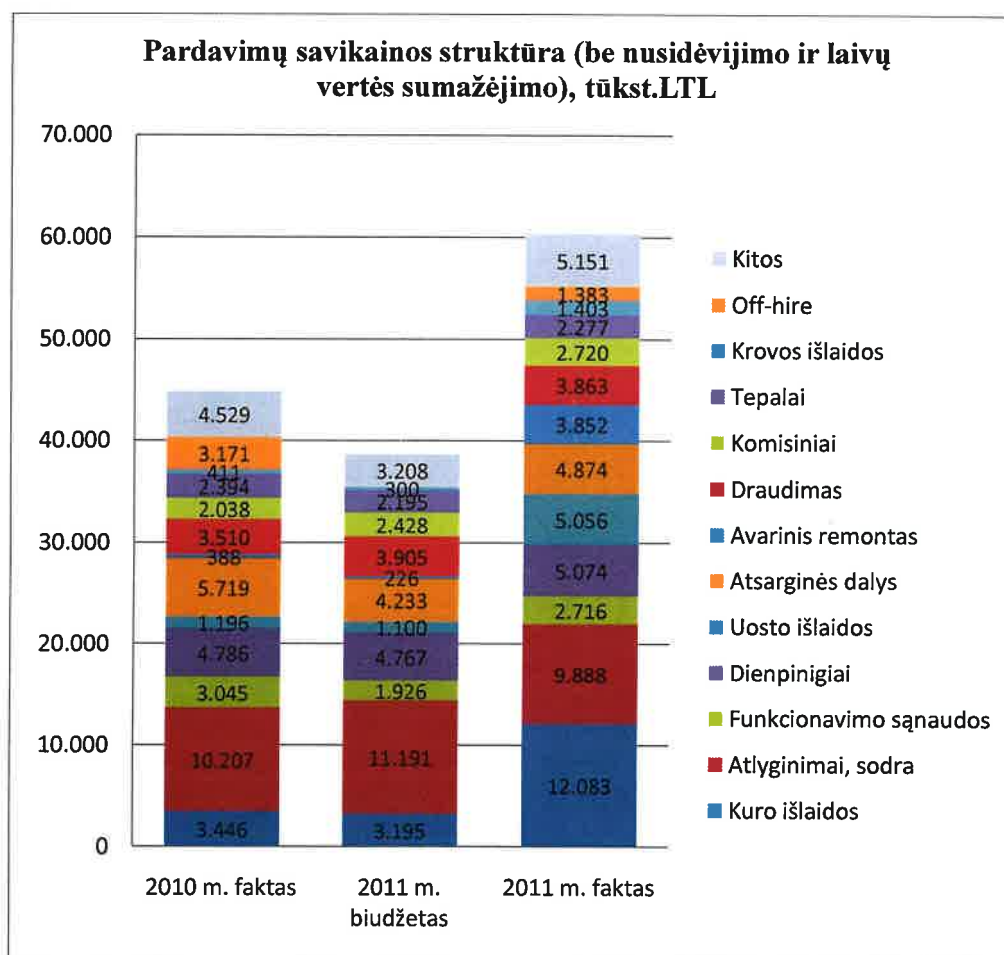
Norint įvertinti pardavimų struktūrą pagal laivus, geriausia juos lyginti pagal *time-charter* ekvivalento pajamų dydį. Žemiau pateiktas 14 paveikslas parodo 2009-2011 m. pardavimų pajamų pokyčius pagal laivus. Be to, aiškiai matomas kiekvieno laivo indėlis bendram pardavimo rezultatui. Laivų Deltuva, Raguva, Romuva, Voruta, Venta lyginamasis pajamų svoris didesnis nei kitų laivų. Be to, praktiškai visi šios grupės laivai uždirbo daugiau nei prieš tai buvusiais metais. Mažesnių laivų grupėje, kurią sudaro Skalva, Alka, daina, Akvilė, Audrė ir Asta, svyravimai didesni. Reikia pažymėti, kad laivo Asta pajamos 2011 metais taip sumažėjo dėl ilgų prastovų, kurioms įtaką darė avariniai remontai.

Time-charter ekvivalento pajamos per metus, tūkst. LTL

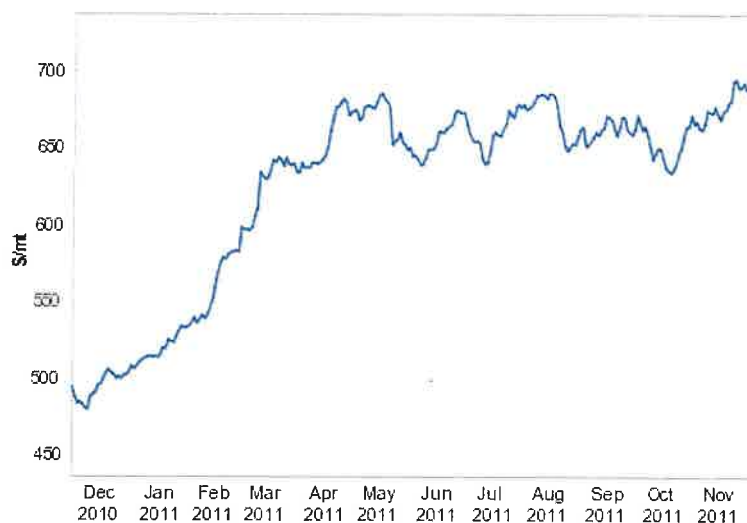
Analizuojant pardavimų savikainos faktinius pokyčius 2010-2011 m. bei lyginant juos su 2011 metų biudžetu, matomas aiškus 2011 metų sąnaudų šuolis. Šią situaciją atskleidžia 15 paveikslas. Per ataskaitinius metus sąnaudos (be nusidėvėjimo ir laivų vertės sumažėjimo, kuris bendrai sudarė 36.213 tūkst. LTL) buvo 34,6 proc. didesnės nei 2010 metais ir tam įtaką darė 25,7 proc. išaugę pardavimai bei pakeista paslaugų teikimo struktūra, kai įmonė daugiau laivų įdarbino pati, dėl to buvo gaunamos didesnės pajamos ir patiriamos didesnės išlaidos, kurias sudaro komisinių, uostų, krovos ir kuro sąnaudos. Matome, kad kaip tik šių sąnaudų grupė 2011 m. augo sparčiausiai lyginant su 2010 m. rezultatais. Tačiau bendrovė sugebėjo sumažinti tokias išlaidas, kaip prastovos (angl. *off-hire*) (efektyviau valdomas laivų priežiūros ir remonto procesas) bei darbo užmokestis darbuotojams (sumažintas darbuotojų skaičius).

15 paveikslas

Tačiau lyginant 2011 m. faktą su planiniais skaičiais pastebimas ženklus savikainos šuolis. Tam daugiausiai įtakos darė kuro kainų kilimas, kuris pavaizduotas 16 paveiksle:

Kuro kainų pokytis

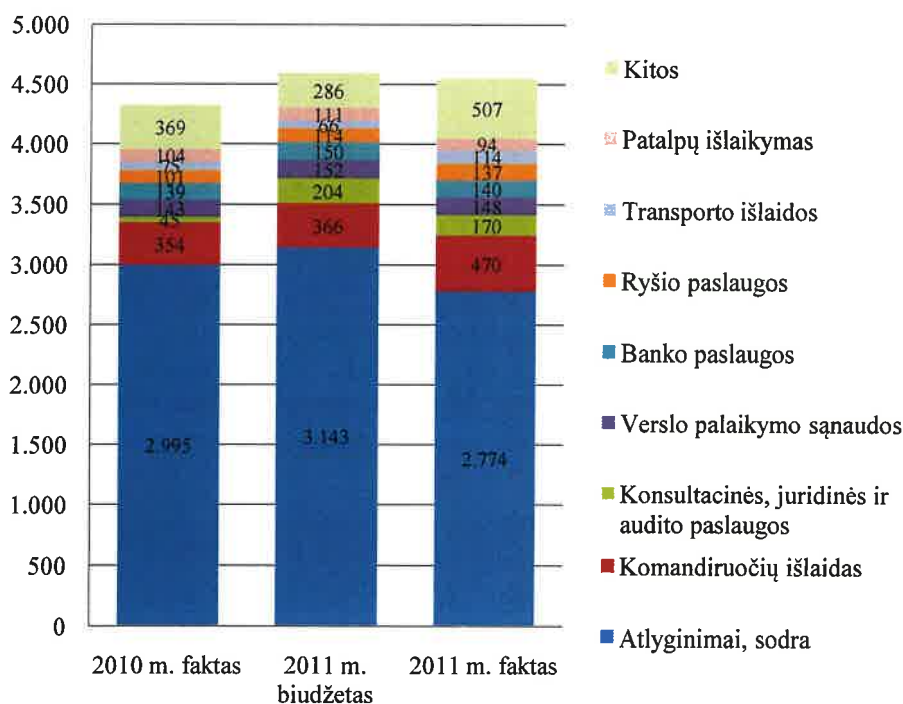
Šaltinis: www.bunkerworld.com

Matome, kad kuro kainos tam tikrais mėnesiais viršijo 2010 m. gruodžio mėn. (kada buvo patvirtintas biudžetas) buvusias kainas virš 40 proc. Tai įtakojė Libijos konfliktas, kuris nutraukė aukštos kokybės naftos tiekimą, o žemo sieringumo kuro gamyba iš blogesnės naftos reikalauja didesnių kaštų. Dėl to turime kuro kainų augimą ir jokių prielaidų jų kritimui, kol Libija neatstatys naftos tiekimo.

Žemiau pateiktame paveiksle matoma veiklos išlaidų struktūra. Esminių pasikeitimų šioje sąnaudų grupėje nėra. Bendrovė stengiasi efektyviau naudoti resursus bei optimizuoti savo veiklą, dėl to 2011 metais veiklos išlaidos be gautinų sumų vertės sumažėjimo apskaitymo sudarė 5,8 proc. nuo pardavimų, kai 2010 metais – 7 proc. nuo bendros pardavimų sumos.

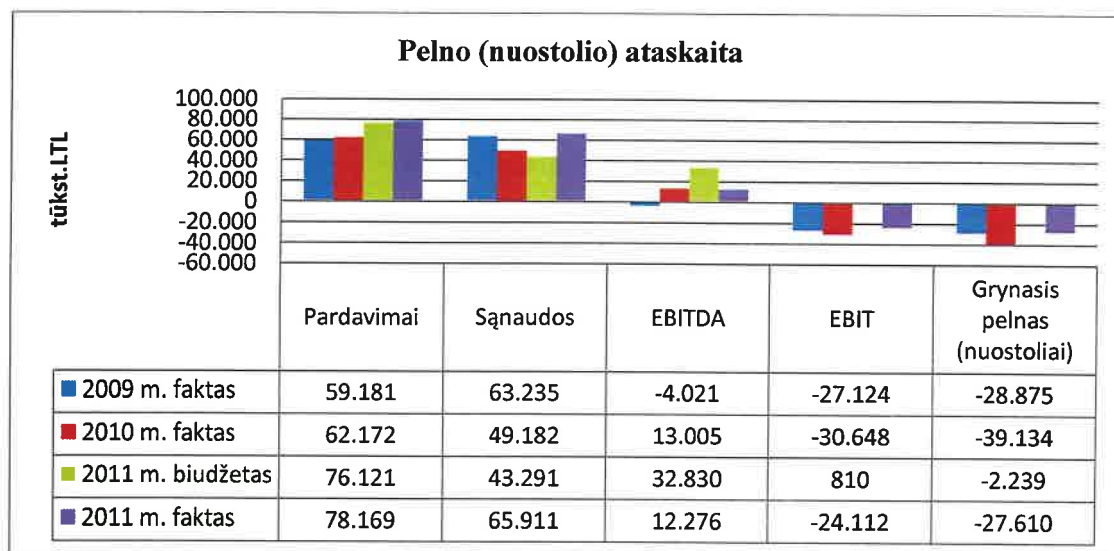
17 paveikslas

Veiklos išlaidų struktūra (be nusidėvėjimo ir gautinų sumų vertės sumažėjimo), tūkst.LTL

Išaugusi savikaina 2011 metais neleido įvykdyti EBITDA ir grynojo pelno (nuostolio) plano, dėl to rezultatai blogesni lyginant su planiniais, tačiau labai artimi 2010 m. faktui (žr. 18 paveikslas). Išaugusios kuro ir kitų išlaidų sumos neleido pasiekti užsibrėžto grynojo rezultato vertės, tačiau nuostolis beveik 30 proc. mažesnis nei 2010 metais.

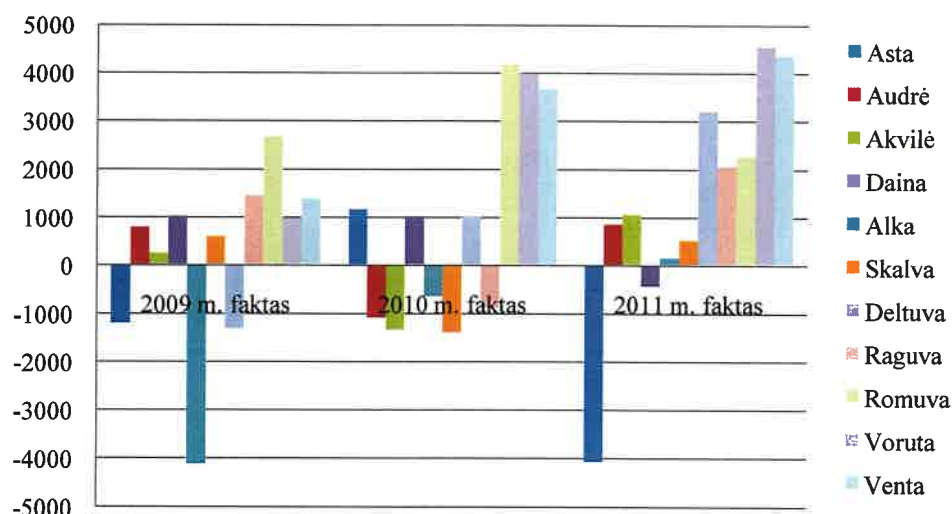
18 paveikslas

Žemiau pateiktas 19 paveikslas iliustruoja operacinio pelno (nuostolio), t.y. finansinio rezultato iki nusidėvėjimo ir laivų nuvertinimo pokytį pagal laivus. Matome, kad didžiųjų laivų grupė dirba pelningiau. Sumažėjimui tam tikrais laikotarpiais įtakos darė tik planiniai remontai, kai išauga laivo prastovų ir remonto sąnaudos. Mažesnieji laivai uždirba mažiau, be to 2011 metais laivo Asta rezultatas ypatingai prastas dėl avarinių remontų, kurie dar nėra pripažinti draudimniais įvykiais. Jei tai bus padaryta 2012 metais, bus kompensuota dalis laivo remonto sąnaudų, tačiau prastovų sąnaudos nepakeis 2011 metų šio laivo pajamų dydžio.

19 paveikslas

**Operacinis pelnas/nuostolis (be nusidėvėjimo) pagal laivus,
tūkst. LTL**

2.8. Bendrovės investiciniai projektai

2.8.1. Investicijos į ilgalaikį turtą per ataskaitinius metus

Dėl ribotų finansinių galimybių 2011 m. bendrovė laivų neįsigijo ir iki minimumo apribojo investicijas. 2011 m. investicijos iš savo lėšų sudaro 4.380 tūkst. LTL, iš kurių 3.876 tūkst. LTL - laivų remontas ir nebaigtas laivų remontas, 292 tūkst. LTL - laivų modernizacija, likusi dalis 212 tūkst. LTL - tai programinės įrangos, kompiuterių ir kito turto laivams (šaldytuvų, šaldiklių, ar pan.) įsigijimas.

2.8.2. Didžiausi vykdomi ir planuojami finansiniai projektai

Šiuo metu nevykdomi jokie investiciniai projektai, tačiau svarstomi įvairūs laivyno atnaujinimo variantai, bei ieškomas finansavimo šaltinis. Atsiradus investuotojui bus galima pateikti detalesnius skaičiavimus ir prognozes.

2.9. Įmonės veiklos planai ir prognozės

Pagal Pasaulio banko 2012-2013 m. prognozes pateiktas 9 lentelėje, matome, kada pasaulio ekonomikai prognozuojamas stabilizacijos laikotarpis. Po staigaus ekonomikos nuosmukio 2009 metais, kai bendro vidaus produkto rodiklis ženkliai sumažėjo palyginus su prieš tai buvusiais metais, laikotarpyje iki 2013 metų pabaigos tik kai kurioms šalims prognozuojamas atsigavimas, didžiojoje dalyje ekonomikų turėtų išsilaikyti 2010 m. augimo tempai.

9 lentelė.

Pasaulio ekonomikų BVP augimas.

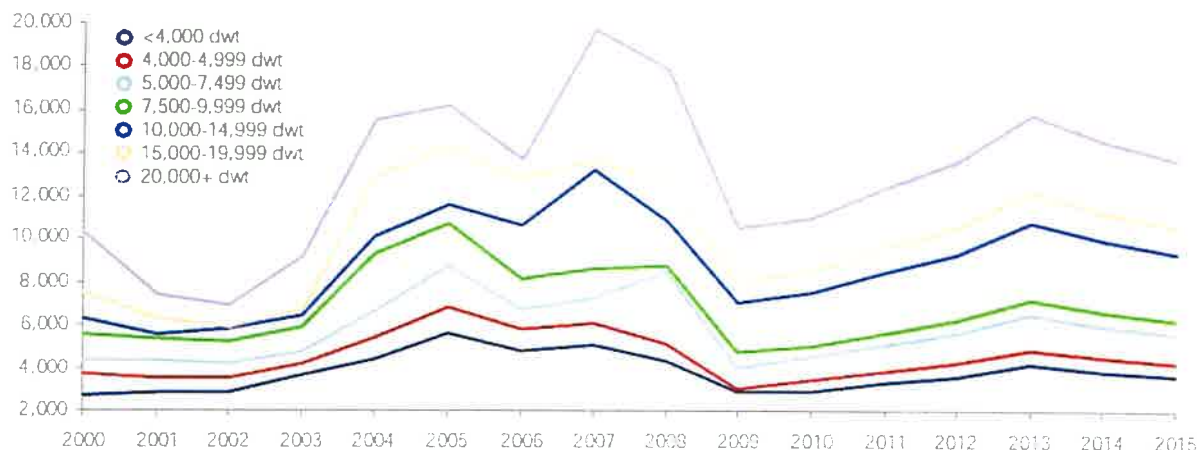
BVP augimas	2009	2010	2011	2012P	2013P
Euro zona	-4,1	1,7	1,7	1,8	1,9
JAV	-2,6	2,8	2,6	2,9	2,7
Kinija	9,1	10,3	9,3	8,7	8,8
Indija	9,1	8,8	8,0	8,4	8,5
Japonija	-6,3	4,0	0,1	2,6	2,0
OECD* šalys	-3,5	2,6	2,1	2,6	2,5
Pasaulis	-2,2	2,8	2,2	3,6	3,6

*Ekonomikos bendradarbiavimo ir vystymo organizacijos narės

Šaltinis: Pasaulio bankas, www.worldbank.org

Esant tokiai situacijai, didesnių permainų laivybos sektoriuje nesitikima. 20 paveiksle pateiktos prognozės atspindi bendrą situaciją pasaulio ekonomikoje. Laivybos frachtai iš esmės turėtų šiek tiek augti dėl didesnio laivų suardymų skaičiaus ir mažesnio naujų laivų gamybos tempų.

Figure 4.7 Forecast development of timecharter rates (\$ per day)

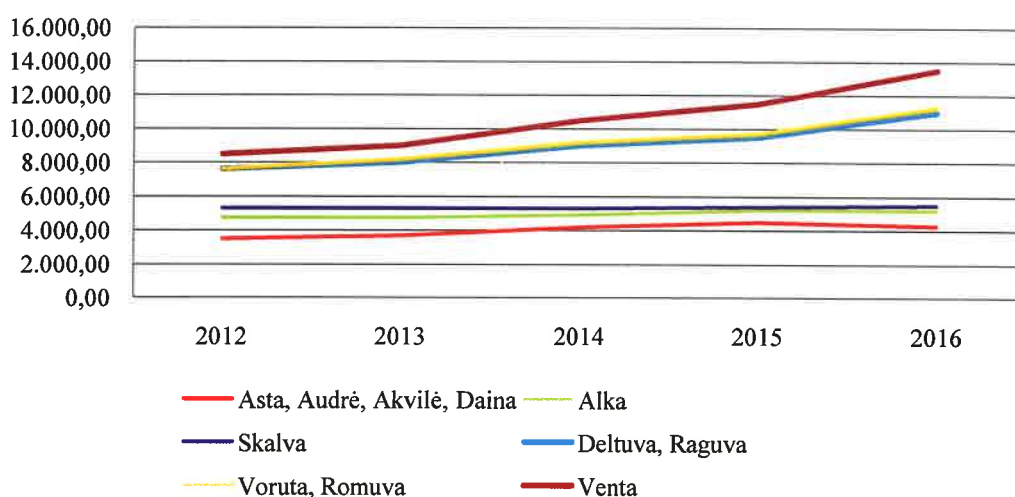

Source: Drewry Maritime Research

Tęsiantis ekonominei krizei ir ypač paaštrėjus finansinei situacijai Europos sąjungoje, žemi frachtų tarifai neišvengiamai paveikė ir bendrovės veiklą. Bendrovės frachtų maržų prognozės yra netgi šiek tiek nuosaikesnės negu Drewry Maritime Research ekonomistų, nes 2013 metais bendrovės neprognozuoja žymesnio atsigavimo (žr. paveikslas 21).

21 paveikslas

Prognozuojamas "Time-charter" grynas ekvivalentas pagal laivų grupes, USD

Šiuo laikotarpiu bendrovės pagrindiniai tikslai yra šie:

Naujų rinkų paieška.

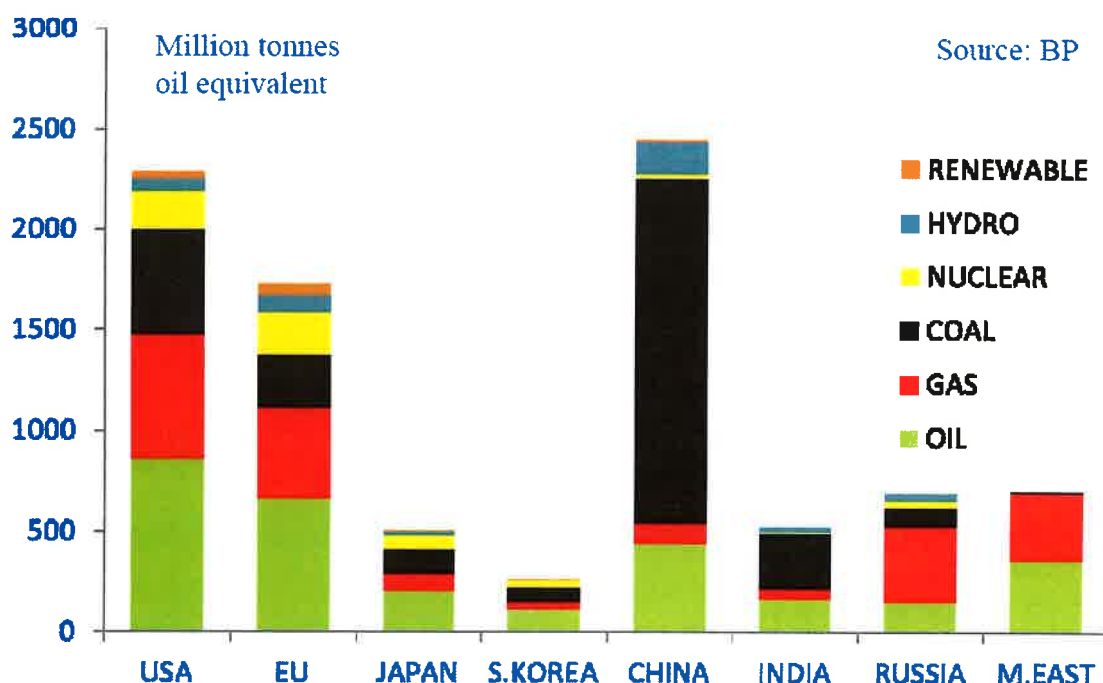
2011 metų kovo mėn. bendrovė pradėjo rinkoje frachtuoti laivus pati, kas nustebino krovinių ir brokerių kompanijas. Nuo 1969 metų bendrovė daugiausia atiduodavo laivus pagal ilgalaikes nuomos sutartis ir labai mažai pati ieškodavo krovinių srautų. Rinkoje susidarė „valstybinės“ laivybos kompanijos įvaizdis, kai laivus buvo galima paimti žemesne nei rinkos kaina.

Per kalendorinius metus užmegzti kontaktai su didžiausiomis frachtavimo bendrovėmis Vokietijoje, Anglijoje bei Nyderlanduose, rinkos analizę atliekančiomis pasaulinį pripažinimą turinčiomis kompanijomis. Laivai ir įgulos, kroviniai ir frachto netekimas apdrausti pačiuose patikimiausiuose pasaulinio lygio draudimo klubuose ir bendrovėse. Laivai įdarbinami pagal trumpalaikes sutartis ir aukščiausius rinkoje esamus tarifus.

Nežiūrint į tai, kad bendrovės laivų frachtavimo ir operavimo dalinys dirba su klientais per platų brokerių tinklą visame pasaulyje daugelis krovinių srautų, kurie laikomi standartiniais, nėra stabilūs. 22 paveiksle pateikiama BP informacija, pagal kurią pasaulyje daugiausia suvartojama energijos gaunamos iš anglies, naftos ir dujų, ir tendencijos artimiausiu metu ženkliai nesikeis. Todėl turint sausakrūvį laivyną bandoma surasti priėjimą ir prie Kinijos, Indijos bei JAV rinkų anglių ir kitų burių krovinių pervežimams.

22 paveikslas

ENERGY CONSUMPTION BY TYPE 2010

Hammer Maritime Strategies

November 2011

Esant aukščiau paminėtoms sąlygom bendrovė kelia sau šiuos planus:

1. suformuoti patikimą brokerių ir frachtuotojų tinklą iš 15-25 žinomų ir patikimų kompanijų ir numatyti ilgalaikes darbo perspektyvas;
2. užsitarnauti patikimų laivų savininkų reputaciją stambiausių frachtuotojų tarpe;
3. palaikyti laivyno techninį būklę atitinkantį RIGHTSHIP aukščiausius įvertinimus;
4. surasti ir įdarbinti ml ROMUVA ir VORUTA tokiuose krovinių srautuose, kuriuose jie labiausiai tinka ir kur būtų didžiausias jų ekonominis našumas;

Pritraukti investuotojus laivyno atnaujinimui.

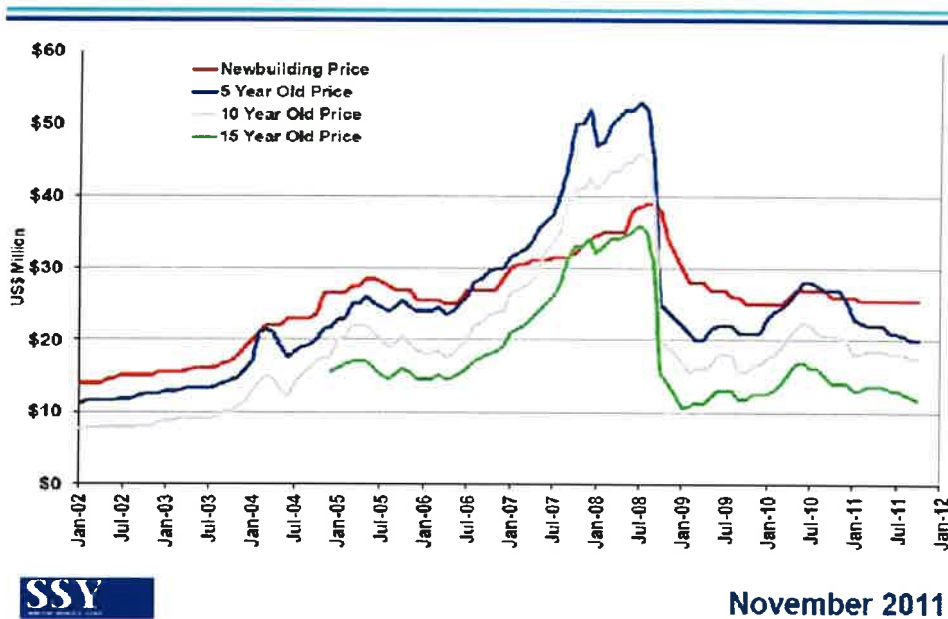
Šiuo metu bendrovė aktyviai ieško galimybių pritraukti investuotoją laivyno atnaujinimui, svarstomi įvairūs strateginio vystymo variantai. Planuojama parduoti keletą mažesnių grynųjų pelną generuojančių laivų ir vietoj jų įsigyti 2-3 15-25 tūkst. DWT laivus ir taip dar labiau

susikoncentruoti į vieno rinkos segmento bei tipo laivus, kad sustiprinti savo pozicijas rinkoje, lanksčiau bei operatyviau reaguoti į rinkos pokyčius.

Šiuo metu yra labai palanki situacija, nes kritusios laivų kainos (žr. 23 paveikslas).

23 paveikslas

handysize asset values

Kai netolimoje ateityje frachtų maržos šoktels į viršų, laivų kainos taip pat ženkliai padidės. Šiuo metu naujų laivų užsakoma labai mažai, o kai laivų paklausa padidės, laivų gamintojai nesugebės tokio poreikio iškart patenkinti, laivų statybos užsakymai įvykdomi tik per 2-3 metus. Naudotų laivų kaina šiuo laikotarpiu dėl to labai išaugs. Bendrovė planuoja pirkti 2-12 metų amžiaus naudotus laivus.

Plėtoti ryšius su užsienio įdarbinimo kompanijomis, kad įgulą sudarytų aukštos kvalifikacijos specialistai. Sukurti ir įdiegti motyvacinę sistemą, kuri skatintų jūrininkus dirbti Lietuvos laivyne.

Mažinti laivų remonto ir palaikymo sąnaudas. Šiuo sudėtingu ekonomikos laikotarpiu būtina griežtai kontroliuoti laivų palaikymo (remonto, atsarginių dalių ir kt.) išlaidas:

- ketinama laivų remontą planuoti darbo regione kruopščiai išanalizavus gamyklų pajėgumus, kainas, papročius ir kitus ypatumus, optimizuoti detalių pristatymo sąlygas;
- savalaikis remonto žiniaraščio sudarymas ir pateikimas superintendentui leidžia tiksliau suplanuoti remonto apimtį, kaštus ir geriau pasiruošti atsarginių dalių pristatymui;
- plaukiant į remonto gamyklą ketinama ieškoti pakeleivingo krovinių taip išvengiant didelių išlaidų plaukiant balastu – be krovinių.

Saugi laivyba ir darbas be laivų sulaikymų užsienio uostuose.

LJL yra įdiegta saugumo valdymo sistema (toliau SVS), kuri padeda užtikrinti:

- laivybą be avarių,
- aplinkos apsaugą, vengiant teršimo iš laivų,
- darbuotojų saugą, pašalinant rizikos veiksnius, lemiančius nelaimingus atsitikimus, traumas, sužalojimus,
- saugias krovinių vežimo technologijas, padedančias išvengti gabenamų krovinių apgadinimo ar netekimo.

2.10. Bendrovės būklės, veiklos vykdymo įvertinimas

Finansinių rodiklių, labiausiai atspindinčių bendrovės veiklos rezultatus, analizė su komentarais pateikiama 10 lentelėje.

10 lentelė.

Finansinių rodiklių analizė

Pavadinimas, tūkst. LTL	Faktas			Komentaras
	2009	2010	2011	
Reikalingas (įdarbintas) kapitalas	275.653	239.052	202.043	
Ilgalaikis materialus turtas	283.955	239.318	207.252	
Grynasis apyvartinis kapitalas	(8.302)	(266)	(5.209)	
Finansavimo šaltiniai	275.653	239.052	202.043	
Skola	73.469	76.002	66.603	
Dotacijos ir subsidijos				
Atidėjimai ir atidėti mokesčiai				
Įstatinis kapitalas	200.901	200.901	200.901	Apie 30 proc. įdarbino kapitalo finansuojama skolintomis lėšomis, kita dalis – nuosavos lėšos.
Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)+rezervai	1.283	(37.851)	(65.461)	
Pardavimai	59.181	62.172	78.169	
Grynasis pelnas (nuostolis)	(28.875)	(39.134)	(27.610)	Finansiniai duomenys parodo gerėjančius rezultatus, tačiau jų nepakanka, kad rodikliai būtų patenkinami.
EBITDA	(4.021,0)	13.005	12.276	
Palūkanų išlaidos	2.238	2.250	2.071	
Kredito dengimas	9.350	3.628	10.337	
Pelnas vienai akcijai, Lt	(0,14)	(0,19)	(0,14)	
Grynasis pelningumas, proc.	(48,79)	(62,95)	(35,32)	Situacija netenkinanti, nes bendrovė dirba nuostolingai.
ROE, proc.	(14,28)	(24,00)	(20,38)	
ROA, proc.	(9,98)	(15,82)	(12,91)	
Likvidumo rodiklis	0,22	0,26	0,14	Rodiklio reikšmė tarp 1.2 ir 2.0 yra priimtina. Koreguotas likvidumo rodiklis (su numatomais realiais kredito grąžinimais 2012 m. - 0,36).
Bendrasis skolos rodiklis	0,30	0,34	0,37	Rodiklio reikšmė aplink 0.5 laikoma normalia (t.y. pusė finansavimo šaltinių yra skolinti). Situacija bendrovėje geresnė.
Bendrasis mokumo koeficientas	2,32	1,94	1,73	Rodiklio reikšmė žemiau 0.5 laikoma bloga, normalia apie 1, virš 2 gera. Rodiklių reikšmės tenkina normatyvinį reikalavimą.
DSCR	(0,35)	2,21	0,99	Patenkinama rodiklio reikšmė - daugiau nei 1.

2.11. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų apibūdinimas (SWOT analizė)

Galima būtų išskirti kelias pagrindines rizikas ir neapibrėžtumus, su kuriais susiduria bendrovė:

- JAV dolerio kurso nepastovumas;
- rizika patekti į karo veiksmų zoną arba būti užpultiems piratų;
- kreditoriaus atsisakymas pratęsti kreditų mokėjimo terminą;
- žema rinka arba pakartotina rinkos griūtis gali priversti parduoti laivus kreditų dengimui;
- dėl nestabilios rinkos sumažėję frachtų tarifai gali nesugebėti padengti operavimo kaštų;
- kylančios kuro kainos;
- naujų 20.000 – 39.000 DWT laivų perteklius rinkoje ir dėl to didėjanti konkurencija;
- senėjantis laivynas;
- laivų sulaikymas dėl komercinių, techninių bei kitų pretenzijų vienam iš bendrovės laivų atitinkamai mažina bendrovės pajamas ir patikimumą prieš partnerius;
- specialistų stoka ir smunkantis jūrinių profesijų populiarumas yra tiesiogiai priklausomas nuo galimybės gauti konkurencingą atlygį laivuose su Lietuvos vėliava;
- *force majeure* (nenugalimos jėgos aplinkybės), nuo bendrovės valios nepriklausančios priežastys, kurių negalima numatyti ir išvengti;

Ne visų rizikų, kaip rodo praktika, galima išvengti, net ir draudžiantis. Be to, ypač šiuolaikinio verslo sąlygomis dažnai veikia ne partnerystės, bet pelno siekimo, nepaisant kainos, principai.

Žemiau esančioje 11 lentelėje pateikiama SWOT analizė:

11 lentelė

Stiprybės	Silpnybės
<ol style="list-style-type: none"> 1. Geri santykiai su frachtuotojais, krovinių teikėjais, draudėjais ir kitais bendrovės partneriais. 2. Pastovi krovinių pokyčių analizė ir rinkos monitoringas. 3. Bendrovės perėjimas prie laivų operavimo savais ištekliais, tam, kad padidinti pajamas. 4. Stipri orientacija į konkretų rinkos segmentą. 5. Lankstumas, t.y. galimybė vežti įvairius krovinius. 6. Bendrovės mokumas ir stabilumas. 7. Skaidri finansinė veikla, kuriai plėtoti diegiamos šiuolaikinės apskaitos sistemos. 8. 2011 m. stipriai atnaujintas kolektyvas naujais, kvalifikuotais, motyvuotais profesionalais. Daugumos kapitonų, vyr. mechanikų profesinis lygis yra aukštas, jie turi ilgą darbo stažą ir gerą jūrinę praktiką. 9. Maža darbuotojų kaita. 10. Efektyviai veikianti atnaujinta techninė laivų valdymo sistema. 11. Atitikimas aplinkosauginiams, techniniams reikalavimams. 12. Organizacinės kultūros, skatinančios inicijuoti ir veikti, įdiegimas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daugelis krovinių srautų, kurie laikomi standartiniais nėra stabilūs. 2. „Valstybinės“, nesavarankiškos laivybos kompanijos įvaizdis. 3. Neprognozuojamai politiniai/strateginiai pagrindinio akcininko veiksmai. 4. Senėjantis laivynas. 5. Didelės laivų remonto, eksploatacijos išlaidos. 6. Nuostoliai dėl laivų sulaikymo užsienio uostose, laivų avarijos/incidentai. 7. Palyginus su tarptautiniais konkurentais, Lietuvoje yra reikalaujamas aukštas minimalus jūreivių laive skaičius. 8. Žemas jūrininkų darbo užmokestis, palyginus su užsienio kompanijų laivynais, dėl ko įmonė gali susiduria su specialistų trūkumu. 9. Prastas kalbų mokėjimas, kompiuterinis raštingumas. 10. Didelis jūrininkų amžiaus vidurkis.

Galimybės	Grėsmės
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gerėjanti reputacija stambių frachtuotojų tarpe. 2. Laivyno atnaujinimas, išsilaikant daugiafunkcinių laivų segmente. 3. Naujo investuotojo pritraukimas. 4. Naujų rinkų paieška, nauji krovinių srautai dėl pokyčių pasauliniame ekonomikos augimo persiskirstyme. 5. Išlaidų mažinimas. 6. Naujų technologijų diegimas ir vystymas. 7. Didėstantis pasaulinio laivyno suardymo skaičius dėl jų amžiaus ir neefektyvumo. 8. Mažesnės apimties krovinių srautai rinkoje, dėl ko bus paklausesni mažesnio tonažo laivai. 9. Ženkliai sumažėjęs naujų laivų užsakymas, ypač mažesnio tonažo segmente. 10. Besivystančių rinkų aukštas potencialas. 11. Eco-greitis. 12. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. 13. Jaunų, iniciatyvių, motyvuotų darbuotojų pritraukimas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mažėjantys frachtai. 2. Nestabilus dolerio kursas. 3. Nestabilūs tarptautiniai santykiai, konfliktai arabų šalyse, piratavimas. 4. Pasyvi vyriausybės fiskalinė politika. 5. Ekonomikos stagnacija, kritęs vartojimas, pesimistinės atsigavimo prognozės. 6. Tolimesnis kuro kainų kilimas. 7. Griežtesni aplinkosauginiai reikalavimai. 8. Laivų perteklius rinkoje. 9. Žemas pasaulinio laivyno suardymo skaičius. 10. Laivų konversija (iš konteinerinių į sausakrūvius). 11. Prekybos protekcionizmas.

2.12. Finansinės rizikos valdymo priemonės

Bendrovė ypatingą dėmesį skiria veiklos planavimui ir vykdymo kontrolei, todėl rengia metinius biudžetus ir kiekvieno mėnesio faktinius duomenis lygina su planiniais. Analizuojamos nevykdymo priežastys, stengiamasi jas pašalinti. Bendrovė planuoja apyvartinio kapitalo srautus taip, kad nesusidurtų su nelikvidumo problema.

Didžioji laivų dalis įdarbinama pagal ilgalaikes *time-charter* sutartis. Tokiu atveju įmonė sumažina frachtavimo tarifų svyravimo įtaką ir gali lengviau planuoti pinigų srautus.

2011 m. bendrovė savo kaip laivų savininko civilinę atsakomybę (angl. *Protection & Indemnity Insurance*) draudė draudimo kompanijoje „Skuld“ ir visus bendrovei priklausančius laivus turto draudimu (angl. *Hull & Machinery*) draudimo kompanijoje „Insurance Joint Stock company „Allianz“. Visoms jūrinius draudimus bendrovei teikiančioms draudimo įmonėms keliamas reikalavimas turėti ne žemesnę nei B+ „A.M.Best“ įmonės reitingą arba ne žemesnę nei BBB „STANDART & POOR'S“ įmonės reitingą, arba panašų reitingą. Konkrečios jūrinių draudimų kompanijos 2012 m. dar nepasirinktos.

Išvestinių valiutinės rizikos valdymo priemonių įmonė nenaudoja.

2.13. Filialai ir atstovybės

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių.

2.14. Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos

Informacija apie nuo praėjusių finansinių metų pabaigos svarius įvykius, kurie nėra bendrovės komercinė paslaptis ir apie kuriuos tikslinga pranešti, pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

2.15. Bendrovės tyrimai ir plėtros veikla

Ataskaitiniu laikotarpiu bendrovė nevykdė jokios tyrimų ar plėtros veiklos.

2.16. Bendrovės vykdomos socialinės iniciatyvos ir politika

Viena iš pagrindinių socialinės politikos sričių – socialinė partnerystė. Socialinė partnerystė – tai LJJ darbuotojų ir jos atstovų tarpusavio santykių sistema, kuria siekiama suderinti darbo santykių subjektų interesus.

Socialinės partnerystės šalys (socialiniai partneriai) – Profsąjungos ir Bendrovės atstovai. Socialinė partnerystė grindžiama šiais principais:

1. laisvų kolektyvinių derybų;
2. savanoriškumo ir savarankiškumo priimant šalis susaistančius įsipareigojimus;
3. galiojančios teisinės sistemos nepažeidžiamumo;
4. realaus įsipareigojimų vykdymo;
5. objektyvios informacijos suteikimo;
6. tarpusavio kontrolės ir atsakomybės;
7. šalių lygiateisiškumo, geranoriškumo ir pagarbos teisėtiems savitarpio interesams.

Socialinė partnerystė įgyvendinama naudojantis informavimo, konsultavimo ir kolektyvinių derybų procedūromis lygiateisio bendradarbiavimo pagrindu.

Socialinės iniciatyvos pagrindą sudaro parama, kuri skiriama administracijos posėdžių sprendimu. Kiekvienas prašymas dėl paramos skyrimo sprendžiamas atskirai.

2.17. Informacija apie skaidrumo politikos nuostatų laikymąsi

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi 2010-07-14 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ patvirtintomis Skaidrumo politikos nuostatomis ir jų laikosi:

1. Bendrovė vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo.
2. Bendrovė viešai skelbia tikslus ir užduotis, finansinius ir kitus veiklos rezultatus, esamą darbuotojų skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą, valstybės valdomos įmonės vadovų ir jų pavadojų mėnesinę algą, finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus pirkimus ir investicijas.
3. Bendrovės atskleidžiama informacija, įskaitant rengiamus metinius pranešimus ir šešių mėnesių tarpinius pranešimus, veiklos ataskaitas ir tarpines šešių mėnesių veiklos ataskaitas, objektyviai atspindi valstybės bendrovės veiklos pobūdį, esamas ir tolesnes įmonės veiklos kryptis, uždavinius ir tikslus, veiklos rezultatus ir laimėjimus.
4. Informacija apie bendrovę pasiekama visuomenei (skelbiama įmonės interneto svetainėje).
5. Bendrovė apskaitą tvarko pagal tarptautinius apskaitos standartus.
6. Bendrovė rengia tarpinius (3, 6, 9 ir 12 mėnesių) finansinių ataskaitų rinkinius.
7. Bendrovė metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditą atlieka pagal tarptautinius audito standartus.
8. Visa informacija interneto svetainėje talpinama Skaidrumo gairėse numatyta tvarka ir terminais.

3. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS AKCIJAS IR AKCININKUS

3.1. Bendrovės akcininkų teisės

Bendrovės akcijos suteikia jos savininkams (akcininkams) vienodas teises. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų turtinės ir neturtinės teisės ir jų įgyvendinimas numatytas bendrovės įstatuose, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

Bendrovės akcininkų turtinės teisės:

1. Gauti Bendrovės pelno dalį (dividendus);
2. Gauti Bendrovės lėšų, kai Bendrovės įstatinis kapitalas mažinamas siekiant akcininkams išmokėti bendrovės lėšų;
3. Nemokamai gauti akcijų, kai įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytas išimtis;
4. Pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamųjų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia pirmumo teisę visiems akcininkams atšaukti;
5. Įstatymų nustatytais būdais skolinti Bendrovei, tačiau Bendrovė, skolindamasi iš savo akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bendrovei ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
6. Gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
7. Kitas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir kitų įstatymų nustatytas turtines teises.

Bendrovės akcininkų neturtinės teisės:

1. Dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
2. Iš anksto pateikti bendrovei klausimų, susijusių su visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkės klausimais;
3. Pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
4. Gauti informaciją apie Bendrovę jos įstatuose nustatyta tvarka;
5. Kreiptis į teismą su ieškiniu, kad Bendrovei būtų atlyginta žala, kuri susidarė dėl Bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, nustatytų šiuose įstatuose, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir kituose įstatymuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
6. Kitos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir kitų įstatymų nustatytos neturtinės teisės.

Viena Bendrovės paprastoji vardinė 1 lito nominalios vertės akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą. Balsavimo teisę visuotiniuose akcininkų susirinkimuose suteikia tik visiškai apmokėtos akcijos. Teisė balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose gali būti uždrausta ar apribota Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir kitų įstatymų nustatytais atvejais, taip pat kai ginčijama nuosavybės teisė į akciją. Akcininkų, turinčių specialių kontrolės teisių, nėra.

3.2. Akcininkų tarpusavio susitarimai

Akcininkų tarpusavio susitarimų apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės – nėra.

3.3. Savų akcijų įsigijimas

Per 2011 ataskaitinius finansinius metus bendrovė savų akcijų neįsigijo, neperleido ir neturi. Nėra jokių emitento valdymo organų įgaliojimų išleisti ar supirkti emitento akcijas.

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę išleisti ir supirkti nuosavas akcijas.

Informacijos apie tiesiogiai arba netiesiogiai valdomus LJL akcijų paketus bendrovė neturi, pranešimų apie tai gauta nėra.

3.4. Dividendų politika

Bendrovė per 2010 ir 2011 finansinius metus dividendų nemokėjo.

4. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMO ORGANUS

4.1. Stebėtojų taryba

12 lentelė.

Stebėtojų tarybos nariai

Nr.	Vardas, pavardė	LJL akcijos	Kadencija	Veiklos sritis
1	Tomas Karpavičius (pirmininkas)	Neturi	Nuo 2011-11-28 Pirmininkas nuo 2011-12-22	LR Susisiekimo ministerijos darbuotojas
2	Ona Barauskienė	Neturi	Nuo 2009-11-19	LR Susisiekimo ministerijos darbuotoja
3	Evaldas Zacharevičius	21081 = 0,01% balsų dalies	Nuo 2009-11-19	Lietuvos saugios laivybos administracijos darbuotojas
4	Kazimieras Gimbutis	2000 = 0,0009 % balsų dalies	Nuo 2009-11-19	Smulkiųjų akcininkų atstovas
5	Helena Rogoža	Neturi	Nuo 2009-11-19	LR Susisiekimo ministerijos darbuotoja

Rolandas Bražinskas – Stebėtojų tarybos narys nuo 2009-11-19 iki 2011-11-28, LJL akcijų neturi, LR Susisiekimo ministerijos darbuotojas.

Stebėtojų taryba yra kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas, kurį 4 metams iš 5 narių renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Stebėtojų tarybai vadovauja jos pirmininkas, kurį iš savo narių renka stebėtojų taryba. Stebėtojų taryba:

1. renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų. Jei Bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas;
2. prižiūri valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą;

3. pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos;
4. teikia siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
5. sprendžia kitus Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus Bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.
6. Stebėtojų taryba neturi teisės Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo ir šių įstatų jos kompetencijai priskirtų funkcijų pavesti ar perduoti vykdyti kitiems Bendrovės organams.
7. Stebėtojų taryba turi teisę prašyti Bendrovės valdybą ir Bendrovės vadovą pateikti su Bendrovės veikla susijusius dokumentus.

Stebėtojų tarybos nariai privalo saugoti komercines (gamybines) paslaptis, konfidencialią informaciją, kurias jie sužinojo būdami stebėtojų tarybos nariais.

4.2. Valdyba

13 lentelė

Valdybos nariai

Nr.	Vardas, pavardė	LJL akcijos	Kadencija	Veiklos sritis
1	Arūnas Štaras (pirmininkas)	Neturi	Nuo 2009-03-10 Pirmininkas nuo 2009-03-20	LR Susisiekimo ministerijos darbuotojas
2	Jelena Antonevič	Neturi	Nuo 2005-10-21	LR Susisiekimo ministerijos darbuotoja
3	Juozas Darulis	Neturi	Nuo 2009-03-10	LR Susisiekimo ministerijos darbuotojas
4	Rolandas Bražinskas	Neturi	Nuo 2011-12-22	LR Susisiekimo ministerijos darbuotojas
5	Arvydas Bogočionkas	Neturi	Nuo 2010-11-15	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ darbuotojas

Vidutė Šarkienė – Valdybos narė, nuo 2005-10-21 iki 2011-12-22, LJL akcijų neturi, iki 2011 m. LR Susisiekimo ministerijos darbuotoja.

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, kurį sudaro 5 nariai. Valdybos narius ketveriems metams renka stebėtojų taryba. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Valdybos nariu gali būti renkamas tik fizinis asmuo. Valdybos nariu negali būti: bendrovės stebėtojų tarybos narys ir asmuo, kuris pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus negali eiti šių pareigų.

Valdybos narių ir pirmininko kadencijų skaičius neribojamas.

Valdyba svarsto ir tvirtina:

1. bendrovės veiklos strategiją;
2. bendrovės metinį pranešimą;
3. bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes;

4. pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
5. bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus;
6. prekių, darbų ir paslaugų pirkimo tvarką.

Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Valdyba nustato informaciją, kuri laikoma Bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija. Komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija negali būti laikoma informacija, kuri pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą ir kitus įstatymus turi būti vieša.

Valdyba priima:

1. sprendimus Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
2. sprendimus steigti Bendrovės filialus ir atstovybes;
3. sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 10 milijonų litų, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
4. sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 10 milijonų litų, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
5. sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 10 milijonų litų, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;
6. sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 10 milijonų litų;
7. Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymo nustatytais atvejais - sprendimą restruktūrizuoti Bendrovę;
8. sprendimus leisti bendrovės vadovui sudaryti sandorius (išskyrus išvestinių finansinių priemonių, valiutos pirkimo-pardavimo, laivų bei laivų jūrinių rizikų draudimo sandorius), kurių vertė didesnė negu 2.000.000 LTL (be mokesčių) ir darbų pirkimo sandorius, kurių vertė didesnė negu 3.000.000 LTL (be mokesčių).
9. kitus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Valdyba analizuoja ir vertina Bendrovės vadovo pateiktą medžiagą apie:

1. bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą;
2. bendrovės veiklos organizavimą;
3. bendrovės finansinę būklę;
4. ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis.

Valdyba analizuoja, vertina Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su Bendrovės metiniu pranešimu teikia juos stebėtojų tarybai bei visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdyba atsako už visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimą ir rengimą laiku.

Valdybos nariai privalo saugoti Bendrovės komercines (gamybines) paslaptis ir konfidencialia informaciją, kurias sužinojo būdami valdybos nariais.

Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus ir užtikrinti tinkamą jų organizavimą.

Bendrovės įstatus keičia visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų. Visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.

Akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais Bendrovės įstatus keičia Bendrovės valdyba. Šiuo atveju pakeistus Bendrovės įstatus pasirašo valdybos pirmininkas.

Paskutinį kartą akcinės bendrovės „Lietuvos jūrų laivininkystė“ įstatų redakcija yra patvirtinta AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ visuotiniame akcinių susirinkime, įvykusiame 2010 m. balandžio 30 d.

4.3. Vadovybė

14 lentelė.

Bendrovės vadovas

Vardas, pavardė	LJL akcijos	Kadencija	Veiklos sritis
Arvydas Bogočionkas	Neturi	Nuo 2010-05-24	Generalinis direktorius

15 lentelė

Vyriausiasis finansininkas

Vardas, pavardė	LJL akcijos	Kadencija	Veiklos sritis
Arvydas Stropus	Neturi	Nuo 2001-06-27	Vyriausiasis buhalteris

Informacija apie LJL per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas, kitą perleistą turtą ir suteiktas garantijas lentelėse išvardytiems asmenims bendrai ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos nariui, bendrovės vadovui, vyriausiajam finansininkui nurodyta 16 lentelėje.

16 lentelė

Priskaičiuotos pinigų sumos už 2011 metus

	Priskaičiuota pinigų suma, Lt	Perleistas turtas, Lt	Suteiktos garantijos
Generalinis direktorius (valdybos narys), vyriausiasis buhalteris	215.789	-	-
Valdybos nariai	-	-	-

Kitiems nariams, kurie nėra bendrovės darbuotojai ir su kuriais Bendrovė nėra sudariusi darbo sutarties iš bendrovės nėra gavę jokių kitų išmokų, tantjemų, perleisto turto ir suteiktų garantijų nėra.

Nėra susitarimų, numatančių dideles kompensacijas.

4.4. Kita informacija apie valdymo organus

- 2011 m. liepos 21 d. Stebėtojų tarybos posėdžio protokolo Nr. 3 pagrindu sudarytas LJL Audito komitetas iš trijų asmenų:
 - Jonas Nazarovas, AB DFDS Seaways vykdytysis direktorius;
 - Ligita Mikienė, UAB Koncerno „Achemos grupė“ bendrovės „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ ekonomikos ir finansų direktoriaus pavaduotoja;
 - Dana Cemnolonskienė, i.e. VĮ Valstybės turto fondo Vidaus audito skyriaus viršininko pareigas.

Kitų komitetų Bendrovėje nėra.
- AB SEB bankas turi teisę vienašališkai nutraukti kreditavimo sutartį tuo atveju, jeigu pagrindinis bendrovės akcininkas Lietuvos Respublika, nuosavybės teise valdantis 56,66 proc.

bendrovės akcijų, be AB SEB banko sutikimo perleidžia bet koki savo turimų Kredito gavėjo akcijų skaičių ir/ar atšaukia savo rašytinį įsipareigojimą neperleisti šių akcijų.

3. Reikšmingų susitarimų tarp LJL ir jo organų, LJL vadovų, darbuotojų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl LJL kontrolės pasikeitimo nėra.
4. Susijusių šalių sandorių nėra.

4.5. Bendrovės įstatų keitimo tvarka

Bendrovės įstatus keičia visuotinis akcininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų. Visuotiniam akcininkų susirinkimui priėmus sprendimą pakeisti Bendrovės įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.

Akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais Bendrovės įstatus keičia Bendrovės valdyba. Šiuo atveju pakeistus Bendrovės įstatus pasirašo valdybos pirmininkas.

5. KITA INFORMACIJA APIE BENDROVĘ

5.1. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudarytus žalingus sandorius

Per ataskaitinį laikotarpį LJL vardu sudarytų žalingų sandorių, turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos LJL veiklai ir (arba) veiklos rezultatams nėra. Sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp LJL vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų LJL ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų taip pat nėra.

5.2. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Emitentas, vykdydamas savo prievolės pagal jam taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus 2011 m. viešai paskelbė šią informaciją:

1. Stebėtojų tarybos pirmininko ir valdybos nario rinkimai
2. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2011-11-28, sprendimai
3. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ informacija dėl AB banko „Snoras“
4. Papildyta AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011-11-28 neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė
5. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo projektas
6. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
7. Koreguota AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. devynių mėnesių tarpinė informacija
8. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. devynių mėnesių tarpinė informacija
9. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. devynių mėnesių veiklos rezultatas
10. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. šešių mėnesių tarpinė informacija
11. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. šešių mėnesių veiklos rezultatas
12. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. trijų mėnesių tarpinė informacija
13. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2011 m. trijų mėnesių veiklos rezultatas
14. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2010 m. metinė informacija
15. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
16. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai
17. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
18. 2010 m. dvylikos mėn. tarpinė informacija

19. AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ neauditotas 2010 m. dvylikos mėn. veiklos rezultatas
20. Pranešimas apie balsavimo teisių netekimą

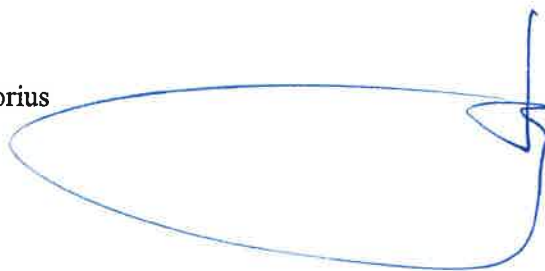
Informacija paskelbta AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ internetinėje svetainėje
<http://www.ljl.lt/lt/akcininkams/esiminiai-ivykiai/>

Bendrovės valdymo kodeksas pateikiamas 3 priede.

PRIDEDAMA:

1. Automatinio įvykdymo sandoriais parduotų VP, paskutinių 12 ketvirčių (kiekvieno) rezultatai, 1 l.
2. Prekyba emitento vertybiniais popieriais už biržos ribų 2009-2011 m., 1 l.
3. Akcinės bendrovės „Lietuvos jūrų laivininkystė“, kurios vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo pranešimas, 30 l.

Generalinis direktorius

A large, handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop and a vertical stroke at the end.

Arvydas Bogočionkas

Automatinio įvykdymo sandoriais parduotų VP, paskutinių 12 ketvirčių (kiekvieno) rezultatai

Ataskaitinis laikotarpis		Kaina			Apyvarta (Lt)			Data paskutinės sesijos	Bendra apyvarta	
Nuo	Iki	Max.	Min.	Pask. ses.	Maks.	Min.	Pask. ses.		(vnt)	(Lt)
2009.01.01	2009.03.31	0,45	0,22	0,37	771.960	0	145.207	2009.03.31	25.025.523	8.659.821
2009.04.01	2009.06.30	0,42	0,34	0,40	833.606	0	45.617	2009.06.30	8.714.861	3.435.257
2009.07.01	2009.09.30	0,62	0,37	0,49	270.410	0	13.684	2009.09.30	3.710.373	1.651.776
2009.10.01	2009.12.31	0,54	0,40	0,43	190.075	0	570	2009.12.30	1.584.703	755.933
2010.01.01	2010.03.31	0,49	0,32	0,34	557.264	0	27.028	2010.03.31	14.540.135	5.306.615
2010.04.01	2010.06.30	0,35	0,24	0,25	151.167	0	18.522	2010.06.30	5.545.214	1.633.435
2010.07.01	2010.09.30	0,33	0,25	0,31	275.744	0	46.035	2010.09.30	4.733.587	1.366.949
2010.10.01	2010.12.31	0,31	0,26	0,28	227.156	0	122.188	2010.12.30	5.522.309	1.603.575
2011.01.01	2011.03.31	0,276	0,166	0,190	648.078,26	0	216.677,62	2011.03.31	20.424.203	4.023.284,79
2011.04.01	2011.06.30	0,193	0,162	0,173	152.392,10	0	22.640,87	2011.06.30	6.907.509	1.195.686,83
2011.07.01	2011.09.30	0,197	0,138	0,138	271.683,70	0	7.544,78	2011.09.30	10.684.969	1.726.476,76
2011.10.01	2011.12.31	0,142	0,110	0,124	144.735,61	0	3.895,10	2011.12.30	10.833.991	1.393.040,82

Šaltinis: <http://www.nasdaqomxbaltic.com> statistikos skiltyje skelbiama informacija

Prekyba emitento vertybiniais popieriais už biržos ribų 2009-2011 m.

Periodas	2009 m. I kv.	2009 m. II kv.	2009 m. III kv.	2009 m. IV kv.
Atsiskaitymas pinigais				
Apyvarta, Lt	279.826,86	180.782,22	73.255,22	201.007,35
Apyvarta, vnt.	875.949	561.532	350.00	910.000
Mažiausia kaina, Lt	0,16	0,16	0,21	0,21
Didžiausia kaina, Lt	0,40	1,00	0,21	0,24
Atsiskaitymas ne pinigais				
Apyvarta, vnt.	65.514	408.178	687.039	-

Periodas	2010 m. I kv.	2010 m. II kv.	2010 m III kv.	2010 m. IV kv.
Atsiskaitymas pinigais				
Apyvarta, Lt	263.959,73	228.606,01	132.652.66	42,059.14
Apyvarta, vnt.	1.324.000	1.468.000	988,181	311,000
Mažiausia kaina, Lt	0,14	0,11	0,11	0,12
Didžiausia kaina, Lt	0,24	0,19	0,16	0,15
Atsiskaitymas ne pinigais				
Apyvarta, vnt.	160.000	55.085	2,230,907	20,540

Periodas	2011 m. I kv.	2011 m. II kv.	2011 m. III kv.	2011 m. IV kv.
Atsiskaitymas pinigais				
Apyvarta, Lt	148.394,78	39.685,26	173.918,39	55.835,48
Apyvarta, vnt.	1.171.719	371.362	5.897.237	695.496
Mažiausia kaina, Lt	0,09	0,08	0,02	0,07
Didžiausia kaina, Lt	0,16	0,13	0,13	0,12
Atsiskaitymas ne pinigais				
Apyvarta, vnt.	3.854.509	43.373	5.641.390	22.700

Šaltinis: www.csdl.lt aktualijose skelbiama informacija apie užbiržinius sandorius

Akcinės bendrovės “Lietuvos jūrų laivininkystė”,
 kurios vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso
 laikymosi atskleidimo pranešimas

2011 m.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės finansinių ataskaitų rinkinys, metinis (pusmečio) pranešimas yra svarbiausias informacijos apie bendrovę šaltinis. Bendrovės plėtros strategija ir tikslai viešai skelbiami vadovo rengiamuose metiniuose (pusmečio) pranešimuose, aptariami eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Patvirtintos finansinės ataskaitos ir pranešimai viešai skelbiami Juridinių asmenų registre, nustatyta tvarka teikiami Vertybinių popierių komisijai bei AB NASDAQ OMX Vilnius, talpinami internetiniuose puslapiuose. Pagrindinio akcininko-Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka, bendrovė rengia strateginius veiklos planus 3 metams ir atsiskaito už jų vykdymą kiekvieną ketvirtį.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Kitu atveju neįmanomas strateginių tikslų įgyvendinimas.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Visi bendrovės organai siekia kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams. Vadovą renka, atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Vadovas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Akcinių bendrovių ir kitais įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, bendrovės įstatais bei bendrovės organų-visuotinio akcininkų susirinkimo, stebėtojų tarybos bei valdybos sprendimais. Valdyba yra kolegialus valdymo organas, kuris analizuoja, vertina pateiktą medžiagą, svarsto, tvirtina ir priima sprendimus. Stebėtojų taryba renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų, prižiūri valdybos ir Bendrovės vadovo veiką, teikia pasiūlymus ir sprendžia kitus jos kompetencijai priskirtus

		klausimus. Stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Visi valdymo organai, glaudžiai bendradarbiaudami, siekia kuo didesnės naudos Bendrovės akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
<p>II principas: Bendrovės valdymo sistema</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas (aukščiausias organas), Stebėtojų taryba (kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas), valdyba (kolegialus valdymo organas) bei Bendrovės vadovas-generalinis direktorius (vienasmenis Bendrovės valdymo organas).
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštaruoja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso

<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.²</p>	<p>Taip</p>	<p>Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai, valdybą - 5 nariai. Nėra pagrindo manyti, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.</p>
<p>2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinis patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryba renkama visuotinio akcininkų susirinkimo 4 metams. Stebėtojų tarybos pirmininką renka stebėtojų taryba iš savo narių. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius nesibaigus stebėtojų tarybos kadencijai. Valdybos narius ketveriems metams renka stebėtojų taryba. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Valdybos narių ir pirmininko kadencijų skaičius neribojamas. Stebėtojų taryba gali atšaukti visą valdybą arba pavienius jos narius nesibaigus jų kadencijai.</p>
<p>2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, įgyvendindama jos nuostatas paktikoje.</p>
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Visuotinis akcininkų susirinkimas (VAS) renka stebėtojų tarybą, kuri yra kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas. Vienas iš stebėtojų tarybos narių yra smulkiųjų akcininkų atstovas.</p>

⁴ 6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Įstatymų nustatyta tvarka bendrovės metinį pranešimą, kuriame yra pateikiama pagrindinė informacija apie kolegialių organų narius, rengia ir pasirašo bendrovės generalinis direktorius, svarsto ir tvirtina bendrovės valdyba.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kandidatai į renkamus organus privalomai praneša jį renkančiam organui kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla yra susijusi su bendrove ir su bendrove susijusiais kitais juridiniais asmenimis. Bendrovės stebėtojų tarybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba renka valdybos narius, valdyba renka bendrovės vadovą. Bendrovės vadovas – generalinis direktorius pagal įstatymu priskirtą kompetenciją atsako už metinio pranešimo rengimą, rengia jį ir pasirašo.</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės pagrindinį akcijų paketą valdo valstybė, atstovaujama LR Susisiekimo ministerijos (56,66 %). LR Susisiekimo ministerijos darbuotojai sudaro Stebėtojų tarybą (3/5) bei didžiąją daugumą valdybos (4/5). Rekomendacijos formuoti komitetus pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba ir bendrovės valdybai, kurios paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą yra kitokios netaikomos.</p> <p>2011 m. liepos 21 d. Stebėtojų tarybos posėdyje, protokolas Nr. 3, sudarytas Audito komitetas iš trijų narių:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jono Nazarovo, AB DFDS Seaways vykdančiojo direktoriaus; - Ligitos Mikienės, UAB Koncerno „Achemos grupė“ bendrovės „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ ekonomikos ir finansų direktoriaus pavaduotojos; - Danos Cemnolonskienės, l.e. VĮ Valstybės turto fondo Vidaus audito skyriaus viršininko pareigas.

3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Taip	Stebėtojų taryboje smulkieji akcininkai turi savo atstovą.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus klaidumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagįdinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnę darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove 	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės pagrindinį akcijų paketą valdo valstybė, atstovaujama LR Susisiekimo ministerijos (56,66 %). LR Susisiekimo ministerijos darbuotojai sudaro daugiau nei pusę Stebėtojų tarybos (3/5) bei didžiąją daugumą valdybos (4/5). Stebėtojų tarybos, valdybos narius nesieja verslo santykiai su bendrove. Kitų duomenų bendrovė neturi. Pagal priimtus LR susisiekimo ministerijos dokumentų reikalavimus kolegialaus organų nariai laikomi nepriklausomais.</p>
--	-------------	--

<p>arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	<p>Taip</p>	
---	-------------	--

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūr. 3.7. punktą.</p>
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės pagrindinį akcijų paketą valdo valstybė, atstovaujama LR Susisiekimo ministerijos (56,66 %). LR Susisiekimo ministerijos darbuotojai sudaro daugiau nei pusę Stebėtojų tarybos (3/5) bei didžiąją daugumą valdybos (4/5). Kolegialaus organo nariai vykdo nepriklausomumo kriterijus pareiškę žodžiu.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Ne</p>	<p>Susisiekimo ministerijos valdomai bendrovei ši nuostata netaikyta.</p>
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>	<p>Taip</p>	

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos [statymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t y iš bendrovės pelno. Ši formuliuotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės turimais duomenimis, visi stebėtojų tarybos, valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės pagrindinį akcijų paketą (daugiau kaip ½ akcijų) valdo valstybė, atstovaujama LR Susisiekimo ministerijos (56,66 %). LR Susisiekimo ministerijos darbuotojai sudaro daugiau nei pusę Stebėtojų tarybos (3/5) bei didžiąją daugumą valdybos (4/5). Apie kolegialaus organų narių dalyvavimą posėdžiuose bendrovė informuojama posėdžio protokolais.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės dokumentų ir kitos informacijos pateikimo akcininkams tvarka nustatyta bendrovės įstatuose.</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Sandorių nebuvo.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas renka kolegialų bendrovės veiklos priežiūrą atliekantį organą-Stebėtojų tarybą.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Generalinį direktorių - vienasmenį Bendrovės valdymo organą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas Bendrovės valdyba.</p> <p>Valdyba svarsto ir tvirtina bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes, pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka.</p> <p>Generalinis direktorius organizuoja kasdieninę Bendrovės veiklą, išduoda prokūras ir įgaliojimus, priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis, skatina juos ir skiria nuobaudas. Jis taip pat atsako už Bendrovės veiklos organizavimą bei jos tikslų įgyvendinimą.</p> <p>Bendrovėje dirbama pagal bendrovės įstatus, stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus.</p> <p>Rekomendacijos formuoti audito komitetą pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba ir bendrovės valdyba, kurios paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą yra kitokios, netaikomos.</p> <p>2011 m. liepos 21 d. Stebėtojų tarybos posėdyje, protokolas Nr. 3, sudarytas Audito komitetas iš trijų narių.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės pagrindinį akcijų paketą valdo valstybė, atstovaujama LR Susisiekimo ministerijos (56,66 %). LR Susisiekimo ministerijos darbuotojai sudaro daugiau nei pusę Stebėtojų tarybos (3/5) bei didžiąją daugumą valdybos (4/5).</p> <p>Bendrovėje veikia organai, numatyti bendrovės įstatuose, kurių funkcijos griežtai reglamentuotos įstatymais, norminiais aktais. LR Audito įstatyme numatytas Audito komiteto pareigas dalinai atlieka (Vykdo) pagal “Konkurso AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” auditoriui parinkti sąlygas vadovo įsakymu sudaroma komisija, pradedant 2001-10-22. Apie tai informuota LR vertybinių popierių komisija, AB NASDAQ OMX Vilnius.</p> <p>2011 m. liepos 21 d. Stebėtojų tarybos posėdyje, protokolas Nr. 3, sudarytas Audito komitetas iš trijų narių.</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p> <p>Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žr. 3.4., 4.7., 4.8. punktus.</p> <p>Bendrovės aukščiausiasis organas - visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą.</p> <p>2011 m. liepos 21 d. Stebėtojų tarybos posėdyje, protokolais Nr. 3, sudarytas Audito komitetas iš trijų narių.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	<p>Neaktuali</p>	<p>Žiūr. 3.4., 4.8. punktus.</p>
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p>Neaktuali</p>	<p>Žiūr. 3.4., 4.8. punktus.</p>

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Žiūr. 3.4., 4.8. punktus.</p> <p>Skyrimo komitetas nesudaromas.</p>
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išaitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovėje atlyginimai bei kitos išmokos darbuotojams mokami vadovaujantis Kolektyvine sutartimi, darbo sutartimi ir AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” darbo užmokesčio sistemos kranto darbuotojams nuostatais, AB “Lietuvos jūrų laivininkystė” generalinio direktoriaus, direktorių ir vyriausiojo buhalterio darbo apmokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintais valdybos. Atlyginimų komitetas nesudaromas.</p>

<p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
---	--	--

<p>bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
---	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūr. 1.3., 3.10. punktus.</p>
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principo sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Stebėtojų tarybos pirmininkas – Tomas Karpavičius (nuo 2011-12-22), Bendrovės valdybos pirmininkas – Arūnas Štaras (nuo 2009-03-20).</p>
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė organai svarsto visus jiems priskirtus klausimus. Tai numatyta jų darbo reglamentuose. Organų posėdžių dažnumas apsprendžiamas priklausomai nuo svarstyti klausimų. Valdyba sudaro eilinių posėdžių šaukimo planą. Neeilinių valdybos posėdžių darbotvarkė yra nustatoma valdybos posėdį inicijavusių asmenų. Stebėtojų taryba taip pat sudaro numatomų posėdžių grafiką. Stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.</p>

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarke posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Stebėtojų taryba sudaro posėdžių grafiką, numato pagrindinius svarstytinus klausimus, atsakingus asmenis ir preliminarines datas. Posėdžio darbotvarke pranešama ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki posėdžio. Numatyta darbotvarke gali būti pakeista tik tuo atveju, jeigu tam pritaria visi stebėtojų tarybos nariai. Su posėdžio medžiaga stebėtojų tarybos nariai turi būti supažindinti prieš 5 dienas iki posėdžio pradžios.</p> <p>Valdyba sudaro eilinių posėdžių šaukimo planą. Neeilinių valdybos posėdžių darbotvarke yra nustatoma valdybos posėdį iniciavusių asmenų. Parengta valdybos posėdžio medžiaga valdybos pirmininkui turi būti pateikta ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki valdybos posėdžio. Valdybos pirmininkas šaukia valdybos posėdį ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas valdybos nariams išplatindamas kvietimą į valdybos posėdį ir valdybos posėdžio medžiagą. Darbotvarke gali būti papildyta nesilaikant šio termino, jeigu jame dalyvauja visi valdybos nariai, arba, ne visi valdybos nariai, tačiau nedalyvaujantys valdybos nariai neprieštaravo dėl tokių veiksmų, ir, jeigu tam neprieštarauja nei vienas dalyvaujantysis valdybos narys.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>Taip</p>	<p>Medžiagą stebėtojų tarybos svarstomais klausimais rengia bendrovės darbuotojai, bendrovės valdybos nariai, o prirėikus ir patys tarybos nariai pasitelkdami kitus asmenis. Į atvirus stebėtojų tarybos posėdžius galima kviesti asmenis, susijusius su posėdyje svarstomu klausimu.</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstainis kapitalas lygus 200 901 296 litams. Visos Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 200 901 296 paprastąsias vardines 1 lito nominalio vertės akcijas. Bendrovės akcijos yra vienos klasės-paprastos <u>vardinės</u>, suteikiančios jų savininkams vienodas teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Tai numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, bei Bendrovės Įstatuose. Tik Visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę nustatyti Bendrovės išleidžiamų akcijų klasę, skaičių, nominalią vertę ir minimalią emisijos kainą. Apie VAS sušaukimą įstatuose <u>nustatyta tvarka</u> bendrovė skelbia viešai.</p>

<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apskunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės įstatuose numatyta, kad Valdyba priima sprendimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 10 milijonų litų, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai); - sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 10 milijonų litų, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma); - sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 10 milijonų litų, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; - sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 10 milijonų litų; <p>tik gavusi VAS pritarimą.</p>
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Apie visuotinį akcininkų susirinkimo sušaukimą Bendrovė informuoja viešai Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka (likus ne daugiau kaip 21 diena iki susirinkimo skelbiama viešai).</p>
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, sprendimų priėmimo tvarka bei organizavimo tvarka yra nustatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme bei Bendrovės įstatuose, kuriais ir vadovaujasi Bendrovė.</p> <p>Esminiai įvykiai, apimantys taip pat ir akcininkų susirinkimo dienotvarkę bei sprendimus, jų projektus skelbiami viešai elektroninio ryšio priemonėmis per NASDAQ OMX Vilnius naudojamą naujienų platinimo sistemą lietuvių ir anglų kalbomis. Ši informacija taip pat talpinama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>
<p>6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.</p>	<p>Taip</p>	<p>Šias akcininkų teises numato Akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatatai.</p>

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriiskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

<p>6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė norėtų naudoti modernias technologijas balsavimui akcininkų susirinkimuose, žymiai nedidinant išlaidų ir (arba) sąnaudų, galinčių pažeisti tų pačių akcininkų interesus. Šiuo metu tam yra ribotos galimybės.</p>
<p>VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</p>		
<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai apie tai informuoti.</p>
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>Taip</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai jokių sandorių su bendrove neturėjo.</p>
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>Taip</p>	

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Taip	Bendrovė vidutinį darbuotojų skaičių bei mėnesio darbo užmokestį LR VPK nustatyta tvarka skelbia Bendrovės metiniame pranešime. Su šia informacija galima susipažinti tiek pačioje bendrovėje (Malūnininkų 3, Klaipėda), tiek LR VPK (Konstitucijos pr. 23, Vilnius), tiek ir NASDAQ OMX Vilnius (Konstitucijos pr. 7, 15 aukštas, Vilnius), tiek pastarųjų bendrovių interneto puslapiuose, kur informacija vieša ir visiems prieinama.
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	Neaktuali	Ataskaita neruošiama, nes tai nenumato teisės aktai, Bendrovės įstatai.
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none">1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15	Neaktuali	Neskiriamos papildomos pensijos arba nėra ankstyvo išėjimo į pensiją schemas, netaikomos teisės dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisės į akcijas.

<p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Taip	Bendrovės vadovo, laivyno valdymo direktoriaus, technikos direktoriaus darbo užmokestį sudaro pastovi dalis ir kintama dalis iki 100 proc. nuo pastovios dalies. Finansų direktoriaus ir vyr. buhalterio darbo užmokestį sudaro pastovi dalis ir kintamo dalis iki 85 proc. nuo pastovios dalies. Kintama dalis priklauso nuo Bendrovės kiekvieno ketvirčio rezultato.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Taip	Kintamoji atlyginimų dalis priklauso nuo valdybos patvirtintų ketvirčio rodiklių bei jų įvydymo rezultatų.

8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Ne	Priskaitytas darbo užmokestis išmokamas Bendrovėje priimta tvarka ir terminais.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	Samdomiems darbuotojams neturi būti taikomos sąlygos blogesnės nei numatytos LR Darbo kodekse.
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Tai numatyta įstatymais. Ne visais atvejais blogi veiklos rezultatai yra dėl bendrovės darbuotojų kaltės. Tačiau blogo, nekvalifikuoto darbo, įtaka turi būti objektyviai vertinama.
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Taip	
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Atlyginimas nėra pagrįstas akcijų skyrimu.
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Tokios teisės nesuteikiamos.
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Ne	Teisės nesuteikiamos, nuosavybė neturėtų būti ribojama, atlyginimai neadekvatūs pasaulinių bendrovių lygiui šios rekomendacijos įgyvendinimui.

8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Bendrovės įstatuose nenumatyta.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Bendrovės įstatuose nenumatyta.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	Bendrovės įstatuose nenumatyta.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovės įstatuose nenumatyta. Akcijomis neatlyginama.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Bendrovės įstatuose nenumatyta.

<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>		<p>Bendrovės įstatuose nenumatyta. Tokie modeliai netaikomi.</p>
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Dalyvavimas schemomis įstatuose nenumatytas.</p>
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovės įstatuose nenumatyta. Sprendimų projektai nustatyta tvarka skelbiami viešai ir su jais galima susipažinti prieš VAS.</p>
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
<p>9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Už jų nesilaikymą įstatymuose yra numatytos atitinkamos sankcijos. Bendrovė siekia išvengti interesų konfliktų.</p>

<p>9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė veikia kaip tai numatyta Akcinių bendrovių įstatyme, Bendrovės įstatuose.</p>
<p>9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kitu atveju nedalyvaujama Bendrovės valdymo procese. Bendrovės įstatai tai numato.</p>

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

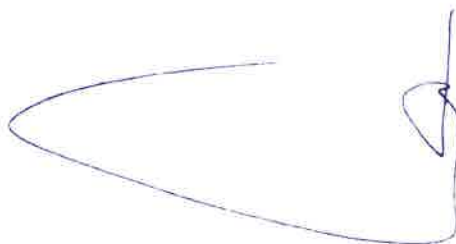
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none">1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;2) bendrovės tikslus;3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p>	Taip	<p>Tai buvo atskleidžiama Bendrovės veiklos ataskaitose, prospektuose-ataskaitose (metų, pusmečio), nuo 2007m.-metiniuose pranešimuose</p> <p>Informacija apie tai, kaip laikomasi šio sąrašo atskirų punktų atskleidžiama vadovaujantis įstatymų, kitų norminių aktų, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos ir vertybinių popierių biržos AB NASDAQ OMX Vilnius nustatyta tvarka ir terminais, bendrovėje galiojančia tvarka bei praktika. Viešą akcininkų interesą reglamentuoja Akcinių bendrovių įstatymas, Bendrovės įstatai, vertybinių popierių rinką reguliuojantys dokumentai ir taisyklės, kurių laikytis Bendrovėje privalu ir laikomasi.</p> <p>Informaciją rinkai bendrovė atskleidžia lietuvių ir anglų kalbomis per NASDAQ OMX naujienų platinimo sistemą skelbdama esminius įvykius, pateikdama Bendrovės interneto puslapyje skiltyje skirtoje Investuotojams. Taip yra suteikiama vienoda galimybė gauti informaciją apie bendrovę, kurios akcijomis prekiaujama biržoje, todėl akcininkai patys gali priimti sprendimus dėl akcijų pirkimo-pardavimo.</p>
<p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>		Grupės nėra.
<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p>	Taip	Žr. 10.1.punktą.
<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	Taip	Tai reglamentuoja teisinė bazė, Bendrovės įstatai bei prisiimti sutartiniai įsipareigojimai. Prisiimant juos, siektina išvengti interesų konfliktų, suteikiant interesų turėtojams pasirinkimo teisę.

<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žr. 10.1.punktą. Tačiau visų pirma tai neturėtų būti pažeidžiami ir (arba) pažeidinėjami akcininkų, pagrindinio akcininko interesai prieš būsimo investuotojo interesus.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žr. 10.1.punktą.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žr. 10.1.punktą. Informacija apie bendrovės akcijų kainų kaitą yra vieša, ji skelbiama vertybinių popierių biržos (NASDAQ OMX Vilnius) tinklalapyje.</p>
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p>		
<p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>Įstatymais numatytas metinių finansinių ataskaitų auditas. Tarpinis finansinių ataskaitų rinkinys nepriklausomo audito įmonės netikrinamas, nes tai nenumatyta įstatymais.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p>Taip</p>	<p>Audito įmonės kandidatūra parenkama vadovaujantis Bendrovės valdybos patvirtintomis auditoriui parinkti sąlygomis. Konkurso laimėtojas teikiamas Visuotiniam akcininkų susirinkimui išinkti Bendrovės auditoriumi. Vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymu ir bendrovės įstatais tik visuotinis akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę rinkti ir atšaukti audito įmonę, nustatyti audito paslaugų apmokėjimo sąlygas. Tokia siūlymo teisė įstatymais nenumatyta.</p>

11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito įmonė nėra gavusi iš bendrovės užmokesčio už ne audito paslaugas. Apie tai audito įmonės vadovas 2011 m. lapkričio 23 d. raštu „Dėl UAB „KPMG Baltics“ nepriklausomumo patvirtinimo“ informuoja VŠĮ Audito ir apskaitos tarnybą bei Bendrovę.
---	------	--

Atkreipiamas skaitytojų dėmesys, kad NASDAQ OMX Vilnius kodeksas parengtas grindžiant pasaulinės geros bendrovių valdymo praktikos analize ir naujausiomis Europos Sąjungos rekomendacijomis bendrovių valdymo srityje ir yra rekomendacinio pobūdžio - kai kurioms nuostatomis ir sąvokoms skiriantis nuo Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų nuostatų, atskleidimas apie jo laikymąsi nustatyta tvarka, turėtų būti suprantamas ir vertinamas iš pastarųjų pozicijų.

Generalinis direktorius,
valdybos narys

Arvydas Bogočionkas